

Abi väsinud vanematele

Sajad vanemad hooldavad ööpäev läbi oma raske puudega lapsi, sest riigi tugi on pea olematu. Lastefondi abiga loodetakse kurnatud vanematele natuke puhkust anda. lk 2-3

Riigikogu saadikud armastavad Facebooki

Enamik riigikogulasi on asunud tegutsema ka sotsiaalmeedias, lemmikkanal on nn näoraamat. lk 6-7

Michali jalajälg

Kangekaelselt toolist kinni hoidmisega patustab justiitsminister Kristen Michal kõigile JOKK-mentaliteedist läbiimbunud ametnikele õlale, kirjutab Eesti Päevalehe peatoimetaja Urmo Soonvald. lk 5

Kuninga lahkumine

Käisime Londoni olümpiaujulas oma silmaga vaatamas, kuidas kõigi aegade edukaim atleet ameeriklane Michael Phelps lahkus võidukalt areenilt ja kuidas publik spordilegendiga hüvasti jättis. lk 14-15

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 181 | ESMASPÄEV, 6. AUGUST 2012

ajaleht.epl.ee

Võimas kodukokkade võistlus

Sarja tuliuued osad

Tööpäeviti kell 17.50,
alates esmaspäevast, 6. augustist

© 2011 Yahoo!7. All rights reserved.

starman

www.set-estonia.com

JUHTKIRI

Müstiline „eelolümpia”

Täielik pettumus”, „natuke jäi puudu”, „ma ei tea, mis juhtus”, „oleks võinud võita” – need on väljendid, millega iseloomustavad sportlased tänavust Londoni olümpiat. Nagu kiuste, põrutakse just olümpial ning mõistlike seletuste asemel domineerib sportlaste kommentaarides müstiline ebaõnn.

Sportlasi süüdistada on muidugi karm ja ebaõiglane. Üldsegi on nende kritiseerimine ajakirjaniku jaoks tänamatu ja vastik töö, eriti kui seda teha mugavas toolis ning staadionist kaugel olles. Me ei tea, mis toimub sportlaste lihastes ja peades ning enamik meist ei suuda ette kujutada, kui suurt eneseületust ja kokkuvõtmist sellisel tasemel võistlemine nõuab. Ometigi jääb sportlaste seniste sõnavõttude puhul mulje, et Londonisse ei läinud tippsportlased, vaid segaduses lapsed.

Marek Niit kommenteeris enda läbikukkumist 100 m eeljooksus järgmiselt: „Lihtsalt stardipauku ei kuulnud. Ma ei tea, kust see pauk tuli, järsku pidi juba minema. [...] Stardist finišini ei saanud mitte midagi aru, mis toimus.” Novosjolov ütles samuti, et ta ei tea, mis juhtus ning mehe treener sõnas, et „midagi tal juhtus kõrvade vahel”. Napilt medalita jäänud neljapaadi sõudjad andsid mõista, et tegelikult oleks (!) võinud Austraaliat võita ning nende treeneri sõnul ei riskitud piisavalt. Tahaks küsida, kus siis veel kui mitte olümpial ning

Novosjolovi treeneri sõnade järgi sportlaste kõrvade vahele vaadata ja näha, mis seal toimub, sest sportlaste jutu järgi pole neil endil õrna aimugi.

Läbikukkumistest

Tänavune olümpia on õppereis ja „eelolümpia” kogemuste ja pettumuste kogumiseks.

Sageli põlevadki sportlased läbi ning vahetult enne võistluse lõppu ei saagi neilt

põhjapanevat analüüsi oodata. Samal ajal kuuleb aga eesti spordipublik selliseid sõnavõtte aasta aasta järel. Tekib küsimus, kuidas teised saavad ja kas olümpia on eneseleidmiseks õige koht?

Grit Šadeiko ütles eile, et Londonis pole ühtegi olümpiaturisti ning normi täitnud eestlased on oma koha ära teeninud. Olümpiaturistideks ei tembeldaks atleete ka Eesti Päevaleht. Pigem on paljud sportlased seal „õppuritena” ja tegu on 2016. aasta „eelolümpiaga”. Tippu jõudmiseks on kogemusi vaja ning selleks tuleb olümpialt esimesed ristsed saada. Seetõttu loodame, et seda suudavad ka tänavu olümpial debüüdi teinud Šadeiko, Niit ja Novosjolov. Järgmisel olümpial ei ole enam „ma ei tea, mis juhtus” või „oleks võinud” vabandus. Seniks hoiame täna õhtul kvalifikatsiooniringi astuvalle Gerd Kanterile ja Märt Israelile pöialt ja soovime neile kindlat meelt – tingivat ja pettuvat kõneviisi on tänavusel olümpial juba piisavalt. ●

REPLIIK

Parim erastamisaeg läinud?

Sooime energeetikafirma Fortum aktsia on praegu veerandi võrra odavam kui aasta tagasi, Tšehhi ČEZ-i ja Poola PGE aktsia ligi 20 protsenti odavam. Osa langust võib ajada keerulise majanduskliima süüks, aga see ei pruugi olla ainus põhjus, sest aktsiaaturg tervikuna on langenud vähem. Tšehhi majandusleht Hospodářské noviny kirjutas äsja, et Saksa taastuvenergeetika – seda arendavad ja toetavad sakslased väga jõuliselt – vähendab Kesk-Euroopas märgatavalt kivisõe- ja tuumajaamade turuosa. Euroopa elektriturg pole küll nii ühtne, et Saksa taastuvelekter otse siia jõuaks, aga energiafirmade aktsiahindu võib asi küll mõjutada üle Euroopa. Võib-olla on parim Eesti Energia vähemusosaluse erastamise aeg juba mööda lastud? ● **Villu Zirnask**

Lk 4: Keemianobelist: praegune tehnoloogia ei sütitä teadushuvi
Lk 5: Urmo Soonvald: Michal loob sulisid soosiva pretsedendi

URMAS REINSALU: POLIITIKAS ON PALJU RÄPASUST

IRL-i esimees Urmas Reinsalu tunnistas, et räpased lood poliitikute ja poliitika ümber on ühiskonnas taas kasvatanud nende inimeste hulka, kel pole parajasti kindlat erakond-

likku eelistust. „Avalikkusele jääb mulje, et poliitikas rikutakse enda huvides ausa mängu reegleid. Selline tunnetus vähendab usaldust ühiskonnas tervikuna.” Delfi

LIIKLUSKORRALDUS

Peterburi tee viadukti ehituse tõttu suletakse tänasest kuni 13. augustini öösi osaliselt Tartu maantee. Töid tehakse kella 22–6 ning lahti on vähemalt 1+1 sõidurada. ERR

Lastehoiuteenus kergendaks oluliselt puuetega laste vanemate elusid

Raske puudega lapsi hooldavad ööpäev läbi nende viimse piirini kurnatud vanemad, sest lastehoiuteenus on kättesaamatu.

Olukorda toob ajutiselt leevendust TÜK Lastefond, kes hakkab järgmisest aastast puudega laste hoiuteenusena jaoks toetusi koguma. **Sotsiaalministeerium avaldab lootust**, et 2014. aastast õnnestub ehk riigil lastehoidu täielikult rahastama hakata.

Merle Must
merle.must@epl.ee

„Ma ei saa enam ise hakka-ma,” tunnistab ööpäev läbi oma sügava puudega poega hooldav Anne Saar. „Mul pole viimased 15 aastat oma elu olnud.” Lapsehoiuteenus jääb talle – nagu ka mitmetele teistele vanematele – kättesaamatuks.

Järgmisest aastast alustab aga Tartu ülikooli kliinikumi (TÜK) Lastefond SA spetsiaalset kampaaniat sügava ja raske puudega laste hoiu toetamiseks, mis peaks puudega laste vanemate ellu oluliselt kergendust tooma.

„Teeme koostööd sotsiaalministeeriumiga, et leida üles suurimad abivajajad ning neid kõiki toetada, sest lastehoiuteenus vajadus järjest suureneb,” rääkis TÜK Lastefondi tegevjuht Agnes Männik. Sügava ja puudega laste vanematel on võimalik saada Lastefondist toetust oma lapsele koduse hoidja palkamiseks, spetsiaalsesse lastehoiuasutusse viimiseks või ka haiglasisesse järelevalve korraldamiseks.

Poja külge aheldatud

Sotsiaalministeeriumi hoolkande osakonna peaspetsialisti Pille Vaiksaare sõnul on Eestis aasta alguse seisuga 5800 raske ja sügava puudega last, kellest kaudsed hinnangul umbes 300–600 ei saa ühel või teisel põhjusel käia lasteaias või pika-päevarühmaga koolis. „Nende vanemate hoolduskoormuse leevendamiseks ongi lapsehoiuteenus hädavajalik,” selgitas Vaiksaar.

Praegu eraldab riik omavalitsusele lastehoiuks iga ras-

ke või sügava puudega lapse kohta 371 eurot aastas. Kui iga pere toetust ei vaja, on omavalitsusel võimalus selle rahaga toetada peresid, kes seda rahalist abi rohkem vajavad.

„Lisaks saab omavalitsus juhul, kui riigi rahastusest ei piisa, kasutada ka oma vahendeid. Ja paljud seda ka teevad,” ütles Vaiksaar ja lisas, et Lastefondi kampaania raske ja sügava puudega laste toetamiseks on väga tere-tulnud ja tänuväärne. „Riik võiks lastehoidu hiljem täies mahus kompenseerida, kuid siiski sõltub kõik riigi majanduslikest võimalustest ja prioriteetidest.”

Eesti Päevaleht uuris lähemalt, kuidas raske ja sügava puudega laste vanemad nende hooldamisega toime tulevad.

Anne Saar ei lahku oma poja Peetri kõrvalt hetkekski, kuigi pojalt täitub sügisel 15. eluaasta. Peeter viibib oma maailmas – ta on ratastoolis või voodis, ei räägi ega liiguta ning reageerib välisele vaid krambihoogudega –, kuid ka Anne on aheldatud.

Praegu julgeb ta kodust lahkuda vaid tunniseks poeskäiguks, sest lisaks oma perele ning paarile heale tuttavale tal abistajaid rohkem pole. Väikeses maakohas erivajadustega lastele hoiuvõimalust lihtsalt ei leidu. Kodu lähedal asuv toimetulekukool nii sügava puudega noormeest vastu võtta ei saa.

„Pidev hooldajatöö on nüristanud mind nii füüsiliselt kui ka vaimselt,” tunnistab Anne. Kõrghariduse-

ga küberneetikust on saanud end muserdatud naine, kes veedab päevi kitsastes ruumides last ravitsedes, süüa tehes ning oma hobidega tegeledes. Õnneks on abiks ka kaks vanemat tütart ja laste isa.

Anne töö kestab terve ööpäeva, sest tugeva ja süveneva puudega Peetrit on vaja sõita maokaudse sondiga, vai-

Anne veedab kõik oma päevad kitsastes ruumides poja Peetri eest hoolitsedes.

gistada tema krampe ja anda talle ravimeid. Kui poeg oli noorem ja ka tervem, suutis sammuda ning välismaailmale reageerida, proovis Anne teda kolme aasta jooksul viia Viljandi lasteabi- ja sotsiaalkeskusesse, kuid seal jäi poiss kii-

resti haigeks ning lõppkokkuvõttes pidid vanemad ta sealt peagi tagasi koju tooma.

Praegu oleks Peetri kuhugi asutusse hoida viimine keeruline, kuna teda tuleb transportida lamavas asendis. Samuti kutsuvad kõik tegevused ja keskkonna muutused, kas või päikesevalgus, esile krampe. Samal põhjusel ei käi Peeter juba aastaid taastusravis.

Anne on pidevast hooldamisest väsinud, kuid ei näe enda jaoks ka mingit lahendust, sest koduse hoidja palgamine on nii kallis, et riigi makstava aastase 371 euro suurusest lapsehoiutoetusest jätkuks vaid neljaks-viieks päevaks. Ammugi pole leida FIE-na tegutsevat või vastava haridusega inimest, kes oleks nõus Peetri eest hoolitsema.

„Hooldajaks õppivad inimesed on küll vaatamas käinud, kuid nad ei kujuta ette,

KOMMENTAAR

Lastefond: riik võiks toetada

Agnes Männik

SA TÜK Lastefondi tegevjuht

Sügava ja raske puuetega laste vanematel on praegu väga suur hoolduskoormus, neil puudub elu väljaspool hooldustegevust ja nad on suures stressis või depressioonis. Ka on nende peresuhted ohus, sest partnerid lahkuvad sellises olukorras üsna sageli. Tahame fondi tegevusega toetada seda, et erivajadustega laste vanemad jääksid täieõiguslikeks ühiskonna liikme-

teks, kel on võimalus tööl käia ja ka puhata.

Ideaalne oleks see, kui järgmise aasta kampaania raames toetaks ka riik mingis ulatuses lastehoidu ja meie saaksime ülejäänud kompenseerida täies mahus kõigile abivajajatele. Kuid täpne plaan selgub siis, kui oleme näinud, kui palju soovijaid lõpuks koguneb. Meie alustaksime ja seejärel võtaks sotsiaalministeerium toetamis-süsteemi täies mahus endale alates 2014. aastast.

INDREK MANDRE KRIMINAALASJA EELISTUNG

Harju maakohus peab täna prokuratuurile kaasaaitamises süüdistatava, agentuuri Eurostrip juhi Indrek Mandre süüasjas eelistungi. ERR-ile teadaolevalt kavatseb Mandre kaitsja vandeadvokaat Margus Viira taotleda oma kaitsealuse vahi alt vabastamist. Politsei pidas Mandre kinni 9. veebruaril ning järgmisel päeval anti luba tema vahistamiseks. **ERR**

kaat Margus Viira taotleda oma kaitsealuse vahi alt vabastamist. Politsei pidas Mandre kinni 9. veebruaril ning järgmisel päeval anti luba tema vahistamiseks. **ERR**

TULEMASINAGA MÄNGINUD LAPSED SÜÜTASID KORTERI

Jõhvis Kaarli tänaval süütasid eile keskpäeva paiku kaks omapäi kodus viibinud ning tulemasinaga mänginud last korteri. Asjaolusid täpsustades selgus, et lapsed olid köögis mänginud välgumihk-

liga, mille leegist võtsid tuld kardinal ja sealt edasi levis tuli köögi lakke. Päästjatel õnnestus tuli kiiresti kustutada. Õnnetuses keegi kannatada ei saanud ning koju jõudsid ka lapsevanemad. **ERR**

VAATAMISVÄÄRSUS PÖLES

Eile öösel põles Vihula vallas Toolse linnuse varemehete kõrval ehitatud laevamakett, mis hävis tules peaaegu täielikult. Süttimise arvatav põhjus on süütamine. **EPL**

et saavad hoida nii raske lapse ja loobuvad,” selgitas Anne. „Samuti ei oleks meil võimalik suurt palka maksta.”

Kui inimesed on Anne käest küsinud, miks ta last hooldekodusse ei pane, siis tunnistab ta, et see oleks Peetri jaoks sama hea kui surmasüüst. Pideva hoolduseta laps hakkama ei saa.

Lastehoid laseb töötada

Sigrid Nigol on üks neist vanematest, kel on õnnestunud oma sügava puudega lapsele hoiukoht leida. Kolme ja poole aastane Nele veedab pühapäeva õhtust reedeni aega Tallinna lastekodu Lasnamäe keskes Euroopa Sotsiaalfondi toetusel rajatud ööpäevaringsetes hoius. Enneaegsena sündinud ajukahjustusega tüdruk on pidevalt ühendatud hapnikuaparaadi ning hapnikusisaldust ja pulssi mõõtvat seadme külge. Ta vajab pidevalt ravimeid ning maokaudse sondiga toitmist – seega vajab ööpäevaringset hooldamist.

Tänu lastehoiule oli Sigridil aga võimalus pärast kolme aastat lapse eest hooldamist ka tööle minna. „Nüüd olen vähe-

malt vabaduse maitset tunda saanud. Enne elasin pidevalt sõna otseses mõttes juhtme-ga seina küljes, sest ka Nelega õuemeine on tõsine ettevõtmine, kuna kardame haiguseid ja tal on kogu aeg kaasas palju aparate,” selgitas Sigrid.

Jaanuaris, kui Sigrid tütrat hoiuga harjutama hakkas, veetis ta seal ka ise palju aega, õpe-

Tänu lastehoiule on Sigridil võimalik lapse hooldamise kõrvalt ka tööl käia.

tades kõiki hoidjaid, kuidas täpselt Nele eest hooldamisega hakkama saada. Nüüd käib ta vahel lihtsalt kohal, et lapsega mängida.

Kui Nele kodus on, käib ema elu ikka tema kella järgi: viis korda päevas tuleb tüdrukut sööta ja kolm-neli korda tuleb teha hingamisteede puhastamiseks inhalatsioonid. Seega on lapse hoiusoleku ajal Sigridil kergem, sest ta saab ise kauem magada. „Vahel

läheb Nele näiteks öösel kella nelja paiku uni ära. Ja mis siis enam minulgi teha on. Olen koos temaga üleväl.”

Enne lastehoidu on Sigridil abiks käinud üks lastehaigla õde. „See oli põhimõtteliselt esimene kord, kui ma pärast Nele sündi paariks tunniks kodust välja sain,” rääkis ta. Praegu aga ei kujuta Sigrid ettegi, kuidas hoidja oleks tema tööajal lapsega kodus ning ta peaks öösel ikka tütre eest hooldama. „Tööandja poleks ka ju rahul, kui tulen kohale, surmväsinuna, endal mõtted mujal,” selgitas ta. ●

-1- Kolme ja poole aastase Nele eest on vaja ööpäev läbi hoolitseda. Ta on pidevalt ühendatud nii vere hapnikusisaldust kui ka pulssi mõõtvat masina külge. Õnneks saab tema ema Sigrid vähemalt tüdruku lastehoius oleku ajal puhata.
-2- Peeter veedab oma päevi voodis või spetsiaalses ratastoolis. Tema ema Anne ei lahku poja juurest hetkekski.

Fotod: Tanel Meos, Kaspar Pokk

ÖÖPÄEVARINGNE HOID

Euroopa Sotsiaalfondi rahastatud lastehoiu kohad ei ole täidetud

Tallinna lastekodu juhataja Leena Masingu sõnul tegutseb Euroopa Sotsiaalfondi rahastusel alates eelmise aasta novembrist erivajadustega laste ööpäevaringne hoid, mis võimaldab vanematel tööl käia. Lisaks sellele saavad emad-isad oma järeltulijaid tuua samasse hoonesse ka päevasesse hoidu.

Projekti haldaja Leena Auväärt rääkis, et lapsehoid on mõeldud just neile vanematele, kes on oma raske või sügava puudega poja või tütre hool-dajad ning ei saa seega endale tööd leida. „Tegemist on tasuta programmiga. Tingimuseks on see, et meie juurde võib oma lapse hoida tuua inimene, kes plaanib minna tööle ja seega ka hool-dajatoetusest loobuda, mis on Tallinnas praegu 19 eurot kuus.”

Masingu sõnul on ööpäevaringne hoid töötnud siia-

ni alakoormusega. „Kõik seitse kohta võiksid olla ikkagi täidetud. Praegu on kohal näiteks kolm last. Kui 2013. aasta lõpuks on hoid endiselt poolltühhi, siis pole ka väga palju lootust enam mingist programmist järgmist rahastust leida.”

Auväärt julgustas vanemaid oma järeltulijaid hoidu tooma, kuna seni on vanemad teenu-sega rahule jäänud. „Lapse ja vanema suhe paraneb, vanem saab kodust välja ja hakkab ka enda peale mõtlema.”

Vaata videot digilehest
●●● ajaleht.epi.ee

Nutitelefonil omanikud, vaadake videot

PAREM ÜKS MICHAL PEOS

„Lõppevat nädalat iseloomustavalt: parem üks Michal peos kui kolmkümmend kaks sportlast mängudel.”

KAAREL TARAND
SIRP

KUS ON TARGAD NAISED?

„Eestis on võim põhimõtteliselt naistel, aga nad ei valitse ega kasuta oma võimu. Valitsevad lollid mehed – aga kes need mehed kasvatas? Kus on targad naised, kes tõmbaks üle küüru, et jääge vait ja lõpetage oma jama?”

IVAR PÖLLU POSTIMEES

RAHASTAMISSKANDAALI TÕELISEST KÜSIMUSEST

„Millegipärast kipub avalik arutelu viimasel ajal keskenduma vaid sellele, kas justiitsminister Michal peaks püsima ametis või sealt lahkuma. See on kahtlemata uurimise sõltumatu-

se seisukohalt oluline küsimus. Kuid põhiküsimus on ju hoopis muus – selles, mille tõttu uurimine üldse algatati.”

JUHAN KIVIRÄHK
ERR

KEEMIANOBELIST: reaalteadused teeb laste silmis vähehuvitavaks see, et tehnoloogia on muutunud läbipaistmatuks

Harold Kroto: tänapäevane tehnoloogia ei sütita teadushuvi

Intervjuu

Villu Zirnask
arvamustoimetaja

**Tänapäevased tehnika-
imed on kui must kast,
mille sisse ei näe, arvab
maailmakuulus keemik
Harold Kroto.**

●● **Nobelist Harold Kroto, kujut-
legem, et olete jälle 20–25-aas-
tane. Mis teadusteemad prae-
gu, puhtalt lehelt alustades
teie huvi võiksid pälvida, mil-
lises suunas maailma uurima
hakkaksite?**

Raske öelda, tõenäoliselt molekulaarbioloogia, kus on viimasel ajal tehtud hämmastavaid avastusi. ATP süntees, mille avastasid John Walker ja Paul D. Boyler, on tohutult põnev teema [ATP ehk adenosinotriisofaat on universaalne energia talletaja ja ülekandja, mis näiteks närvi- ja lihaskiududes on kasutusel elektriliste signaalide produtseerimiseks ja edasiandmiseks – toim]. Ehk tegeleksin hoopiski graafilise disainiga, sest seal oleks mul tegevuse objekti üle rohkem kontrolli kui teaduses. Teaduses mul ei ole seda kontrolli – universumi üle – ja see teeb töö vahel päris raskeks.

●● **Kuidas teie huvi keemia ja füüsika vastu alguse sai?**

Fotograafia oli tähtis keemia-

huvi ärataja. Vanadel aegadel tähendas fotograafia ju ka kemikaale, ilmutamist... Mind on alati huvitanud graafiline disain ja arhitektuur, mis nõuavad head visuaalset kujutlusvõimet. Visuaalsel kujutlusvõimel oli tähtis roll meie avastuses [süsinikumolekuli C60 sünteesimine, mille eest Kroto koos kolleegidega sai Nobeli preemia] – et mõelda, millise struktuuriga võiks molekul olla.

Ma olen uudishimulik, olen huvitatud kõigest, mis mulle näiteks tänaval jalutades silma torkab ja mille tööpõhimõte on mulle arusaamatu.

Üks tänapäeva probleem on see, et tehnoloogia on muutunud läbipaistmatuks, väga raske on aru saada, kuidas see töötab. Lastel ja noortel, isegi kui nad on uudishimulikud, ei ole teadmisi, mis võimaldaksid aru saada, kuidas näiteks mobiiltelefon töötab. Ma arvan, et see on oluline põhjus, miks paljud inimesed ei ole enam tehnoloogia mõistmisest huvitatud. Noores eas, kui neil on see uudishimu olemas, ei saa nad tunda seda elevust, mis tekib, kui sa mõistad, et saad aru, kuidas mingi asi töötab.

●● **Kas seda viga on võimalik kuidagi parandada?**

Ei tea. Igatahes pole see lihtne. Kui keegi suudaks valmistada mobiiltelefoni – lapsed ju armastavad mobiiltelefone –,

millest oleks võimalik vähegi läbi näha, kuidas see töötab, ja pakkuda avastamise põnevust. Reaalteadused ei ole üksnes uurimine, kuidas mingi asi töötab. See on ka ootamatu valgustatuse tunne, hingeline elamus, kui sa avastuse teed. Sarnane tunne sellega, mida koged, kui kuulad imeilusat muusikapala või vaatad kaunist kunsti-teost. Sama on võimalik tunda

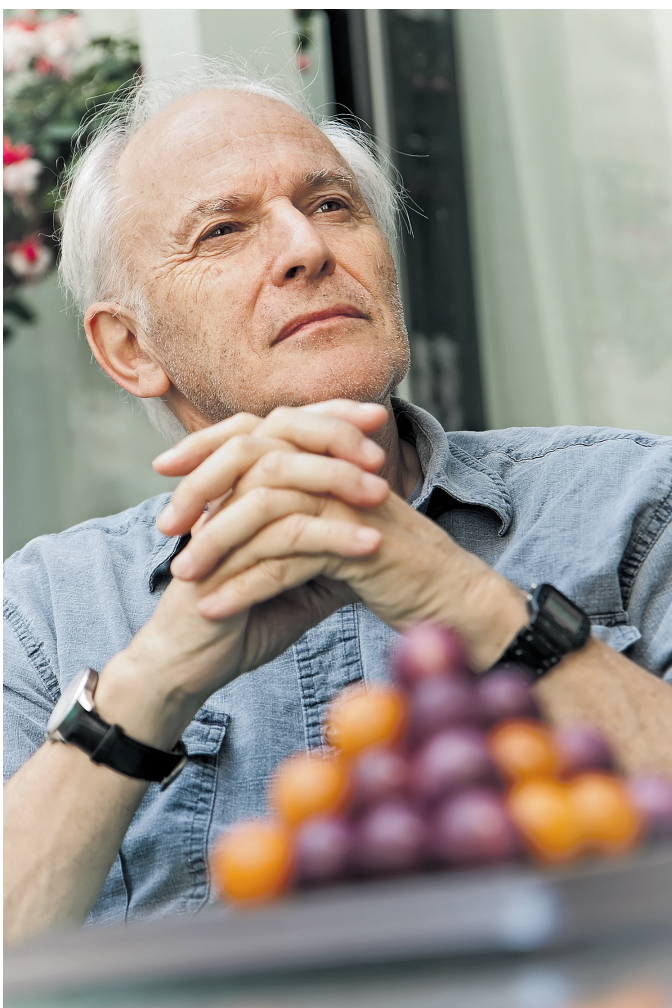
**Reaalteadused – need on ka ootamatu val-
gustatuse tunne ja
hingeline elamus.**

**Tehnoloogia on läbi-
paistmatu, eriharidu-
seta on raske aru saa-
da, kuidas see töötab.**

**Seetõttu kaob oskus
mõista, kui imeline
aparaat on näiteks
mobiiltelefon.**

teadus- või tehnoloogiasaavutust uurides. Kuigi teaduses ei tule see sama lihtsalt kätte, kui näiteks muusikat kuulates.

Mäletan lapsepõlvest mõnusat tunnet, kui parandasin raadiot – üks raadiolamp ei põlenud, järelikult oli see katki, võtsin selle välja, asendasin uuega ja raadio töötas jälle!

„Casio digitaalkell on mul 30 aastat, ta meeldib mulle – töötab patareid vahetamata kaheksa aastat, on täpne. Mullu sain kingituseks klassikalise disainiga kella, mis töötab ainult seda kandes. Nii kannan nüüd ka seda ja keeran ta reisides kohaliku aja peale, Casiot hoian tsivilisatsiooni ajas.”

Foto: Lauri Kulpsoo

ELULOOList

Sir Harold Kroto

Sündinud 7. oktoobril 1939

Haridus

●● 1961. aastal lõpetas Sheffieldi ülikooli keemikuna, 1964. aastal sai samas doktorikraadi.

Töö

●● 1967. aastal sai temast õppejõud ja teadusuuri-ja Sussexi ülikoolis, 1985. aastal professor.

●● 2004. aastast on ta Florida ülikooli professor ning Sussexi ülikooli emeritprofessor.

●● 1996. aastal sai ta koos USA keemikute Robert F. Curl ja Richard E. Smalleyga Nobeli keemiaauhinna süsinikumolekuli C60 sünteesimise eest 1985. aastal.

●● 2006. aastal valiti ta USA Teaduste Akadeemia liikmeks.

Mis on C60 ja milleks see hea on?

●● C60 on viisnurksetest ja kuusnurksetest tsüklitest koosnev jalgpallikujuline süsinikumolekul. Ta on üks fullereenidest, mis on ainult süsiniku aatomitest koosnevad kera-, ellipsoidi- või torukujulised molekulid. Fullereene saab kasutada lahinguvarustuses, aga ka meditsiini- ja kosmoses, sidudes antibiootikumete teatud resistentsete bakterite või viiruste külge.

HILLAR METSA METSIK MAAILM

Tänapäeva lastel seda võimust ei ole. Kui nende mobiiltelefon läheb katki, siis ise nad seda parandada ei saa, see heidetakse kõrvale ja ostetakse uus. Kaob oskus hinnata tehnoloogiat – mõista, kui imeline see tegelikult on, et suit-supaki suuruse aparadi abil on võimalik rääkida inimesega, kes asub näiteks teisel pool maakera. Huvitav, kui palju lapsi on hetkekski mõelnud, kui imepärane tehnoloogiasaavutus on tema mobiiltelefon?

Töötubades, mida ma mitmel pool maailmas väikeselastega olen korraldanud, näen, et kõigis lastes on uudishimu ja avastamiskihk tegelikult siiski olemas.

●● **Miks see huvi kaob? Millal?** Ma arvan, et murdepunkt on siis, kui nad saavad teatud iseisvuse, poisid hakkavad kohutama käima tüdrukutega jne. Tekib konkurents erinevate

tegevuste vahel. Kellele meeldiks raske töö? Mullegi ei meeldi see rohkem kui teistele. Ma ei usu juttu „tee seda, mida sa naudid”. Asi ei ole nautimises. Ma võin nautida klaasi veini, aga kas ma naudin loengu andmist? Ei, see on midagi muud – see on rahuldus tegevusest, mida ma suudan teha hästi ja mida ma pean oluliseks.

Niisiis, nad jõuavad murdepunkti, kus tekib palju konkureerivaid tegevusi ning reaalteadused ei ole lihtsad. Kardan, et minagi oleks praegustes oludes valinud pigem graafilise disaini või arhitektuuri eriala, aga minu nooruses polnud neis valdkondades väga palju võimalusi.

Minu valikuid mõjutas ka see, et mu isa oli väga range. Ta kontrollis 13. eluaastani põhjalikult mu kodutöid. Siis läksin ma temast ette, sest tema oli saanud koolis käia ainult 16-aas-

taseks saamiseni. Aga selleks ajaks oli juba minus endas vähe ja kujunenud suhtumine, et ma tahan olla reaallainetes tugev.

●● **Võib vist öelda, et tänapäeval on ühiskonnas kasvav lõhe nende väheste vahel, kes mõistavad, kuidas tehnoloogia töötab, ja nende vahel, kes ei mõista?**

See on väga ohtlik suundumus, et meie kõrgtehnoloogilises maailmas on nii vähe inimesi, kes saavad aru, kuidas asjad töötavad. Valitsustes ja mujal on inimesed, kes teevad otsuseid, aga kellel pole selget aimu asjadest, mille kohta nad otsuseid teevad. Ma ei ütle, et teadmine ja arusaamine garanteerib targad otsused, ka teadjad võivad teha halbu otsuseid, aga terve mõistus ütleb, et asjatundmatud teevad veel halvemaid otsuseid. ●

Kroto viibis Eestis rahvusvahelise füüsikaolümpiaadi aukülalisena.

VANA MÖTTETERA

„Suured inimesed vestlevad ideedest, keskmised inimesed vestlevad sündmustest, väikesed inimesed vestlevad teistest inimestest.” USA ENDINE ESILEIDI
ELEANOR ROOSEVELT

MAJANDUSKRIISIST

„Meil on laenatud heaolu ja ühel hetkel esitati meile selle eest arve.”
SIIM KALLAS VIKERRAADIO

KRISTEN MICHALI ametispüsimine loob ohtliku pretsendendi

Kuidas (eks)peaministri-kandidaat tulevase sulisid ametis hoiab

Urmo Soonvald

peatoimetaja

Enam ei saagi aru, kas justiitsminister Kristen Michal on riigimees ETV-s jooksnud sarja põhjal või riigimees tugeva ja külma närviga, kes ei kohku ühegi laimu (just nii ju Silver Meikari süüdistusi kirjeldatakse!) ees. Ja enam polegi sel suurt vahet, sest ta on endalegi märkamatult loonud pretsedendi, mida Eesti avalikkus järgmised aastad kannatlikult taluma peab.

Nimelt, kui justiitsminister – aususe ja läbipaistvuse tootja ning etalon – ränkade süüdistuste tõttu kas või ajutiselt oma ametist tagasi ei astu, ei tee seda kindlasti ka kümned teised riigi- ja omavalitsusametnikud või riigiettevõtete juhid, kui selgub, et neid kahtlustatakse kummalistes kokkulepetes, pillamises, omavolilistes lubadustes, võltsimises. Nad saavad alati viidata, et justiitsminister ei peatanud oma ametit isegi siis, kui teda kahtlustati musta raha erakonnakassasse suunamises ning seega meie – väiksemad vennad – ei pea end üldse liigutama.

Michali võitlus iseendaga

Nii saavad seni õhkõrnal jääl piruette teinud ja jock-loogikat viljelenud erineva astme ametnikud endale loosungis, mida lehvitades on neil õigus. Justiitsminister loob endalegi märkamatult rada, kuhu on oht rivistuda neil, kelle näpud on koos võõra moosiga.

Muidugi võib olla erandeid nende näol, kel südametunnistus õiges kohas ja kes ei taha isiklikku piina kogu ühiskonnale võimendada.

Kusjuures Michali süüdistajaks/kahtlustajaks polnud ju kallutatud meedia ega poliitilised konkurendid – kahtlus-

tajaks oli enda erakonna musterliige, keda on hoitud aastaid parlamendis ja palgatööl erakonna büroos, kellest on koolitatud mitmete teemade eestkõneleja ning kelle jaoks on riigieelarvest kanditud kama-luga raha, et ta saaks head palga nautides „tegeleda” inimõigustega.

Võimalik, et Michal pidas ja peab oma elu kõige raske-mat võitlust – see on võitlus iseendaga. Võimalik, et sisimas ta olekski nõus ametist loobuma, ent ta mõistab, et tagasiastumisega kaasneks doominofekt. Seda saaks tõlgendada kui enda süüdi tunnistamist, seega tuleks valitsust remontida ning ta annaks käest selle, mida ta ise on seni teiste „riigimeestega” loonud: organisat-

Michali tagasiastumise ajaks on südame-tunnistusega sulidele juba uus latt seatud.

Üha enam seob erakondi ühine kriminaalne minevik ja üha vähem maailmavaade.

siooni, mis valitseb riigi kõiki olulisemaid struktuure ja jõukeskuseid.

Ma kardan, et Michal ei mõtlegi sellele, millise jalajälje ta enda käitumine (loe: jätkamine) jätab Eesti ühiskonnala läbipaistvusele. Reformierakonna löödud trumm on vana ja kulunud – nende silmad ei näe oma koduaiast kaugemale. Nad ei väsi kuulutamast, et nad on ainuõiged. Nad ei märka, et nende inimeste hulk, kel pole enam poliitilist eelistust, vaid kasvab.

Michali praeguses ametis jätkamisel on veel mitu tähendus. Erakonna võimul püsimine sõltub üha enam IRL-ist. Reformierakond peab tänama vanu isamaaliitlasi, kes püüavad IRL-i seest õõnestada, mistõttu ei saa IRL julgelt Reformierakonnale oma kohta kätte näidata. Üha enam seob erakondi ühine kriminaalne minevik ja üha vähem maailmavaade.

Traagiline on ka see, et

kahtlustused ja süüdistused Eesti erinevate erakondade aadressil muudavad meie sisetunnet sõnavabadust ja ütlemissõltumist vaid nõrgemaks. Kõikide pintsakud on plekilised ning see sunnib pigem vaikima, kui agressiivselt tõe eest seisma. Plekid muudavad retoorika tühiuks ja formaalseks. Sõna jõud hääbub.

Lisaks on õhus veel üks mäng, millest seni eriti räägitud pole. Michal on üks nendest Reformierakonna mittemetlikest ja tragidest tegelastest, kellele on kaela riputatud Andrus Ansipi järeלטulija tiitel. Michali kõrval on podisevas ja üha enam avalikkuse tähelepanu ette tõusvas nimekirjas veel Keit Pentus (kes abiellub sel laupäeval), Urmas Paet (kellest äsja ilmunud raamat „Antiliibanon” teeb suurvangelase Liibanoni-kriisi lahendamisel), Taavi Rõivas (kes on Euroopa rahahäda eestkõneleja Eestis) ja Kaja Kallas (kes alustas riigikogulaste eetikakoodeksiga).

Loobuda tuleb nagunii

Michali šansid on igal juhul läinud. Jõujooned Reformierakonna sees pole nii reljeefsed kui Keskerakonnas või IRLis, aga ometi on ka seal leerid ning need muutuvad tasahilju vaid selgemaks, sest erakonna uue esimehe kampaania ja valimine pole uskilt toimunud üksmeelselt. Isegi NLKP-s, mis oli väliselt hall ja üksmeelne, toimus massiivne võimuvõitlus.

Michali ja tema leeri positsioonid on oluliselt nõrgenenud ja nõrgenevad veelgi, kui ta kaasus peaks kohtusse jõudma. Sellest saab pikk ja kirglik protsess, kus on palju tunnistajaid, kes on kõik seotud mõne tulevase erakonna esimehe leoriga. Variant, et Michali-Meikari lugu kohtusse ei jõua, pole asjatundjate arvates võimalik.

Tõsi, siis on lubanud Michal ise ametist loobuda, aga see pole enam riigimehelik loobumine; see on siis juba jõuga survestatud loobumine. Südametunnistusega sulidele on aga selleks ajaks uus latt seatud.

Sel juhul tasuks Michalil tsiteerida Mark Twaini: „Olgu siis, ma lähen põrgusse.” ●

PROKAPITAL

AS PRO KAPITAL GRUPP AKTSIONÄRIDE ERAKORRALISE ÜLDKOOSOLEKU KOKKUKUTSUMISE TEADE

Lugupeetud AS Pro Kapital Grupp aktsionär

Teatame, et AS Pro Kapital Grupp (registrikood 10278802, asukoht Põhja pst. 21 Tallinn Eesti Vabariik) (edaspidi nimetatud kui ÜHING) aktsionäride erakorraline üldkoosolek toimub 14. augustil 2012. a algusega kell 11.00 ÜHINGU asukohas, Tallinnas Põhja pst. 21.

Üldkoosoleku päevakord on järgmine:

- Üldkoosoleku juhataja ja protokollia valimine**
Nõukogu ja juhatus ettepanek:
Antud päevakorrapunkti alusel valitakse üldkoosoleku juhataja ja protokollia vastavalt üldkoosolekul aktsionäride poolt tehtud ettepanekutele.
- 13.04.2009.a aktsionäride erakorralise üldkoosoleku otsuse muutmine**
Nõukogu ja juhatus ettepanek:
Muuta 13.04.2009.a toimunud aktsionäride erakorralise üldkoosoleku otsust (edaspidi 13.04.2009.a otsus) lugedes 13.04.2009.a otsuse alusel aktsiakapital tingimuslikult suurendatuks kuni 4 025 758 väljastatud vahetusvõlakirja ulatuses maksimaalses summas kuni 805 151,6 euro võrra (võttes arvesse, et ÜHINGU aktsia nominaalväärtus on 0,2 eurot). Mitte väljastada 13.04.2009.a otsuse alapunkti 2.1 alusel rohkem vahetusvõlakirju. Muuta 13.04.2009.a. otsusega kehtestatud vahetusvõlakirjade tingimuste punkti 7.2. ja sõnastada see viisil, et aktsiate märkimiseks ja võlakirjade vahetamiseks nende vastu peab võlakirjaomanik esitama ettevõttele taotluse vähemalt 10 (kümme) tööpäeva enne vahetuspäeva. Vahetuspäevaks on ükskõik milline tööpäev (iga päev, mis ei ole (a) laupäev, (b) pühapäev, (c) Eesti rahvuspüha, (d) riigipüha või (e) muu päev, mil Eesti väärtpaberite keskregistri (EVK) pidaja ei registreeri EVK-s väärtpabereid) kuni võlakirja kehtivuse viimase päevani ehk kustutuspäevani. Muuta 13.04.2009.a. otsuse alapunkti 2.2. (4) ja sõnastada aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsus märkimisõiguse kasutamise tähtaja osas viisil, et vahetusvõlakirja vahetamist Aktsiaseltsi aktsia vastu saab nõuda (ning vastavalt aktsiaid märkida) hiljemalt kümme tööpäeva (iga päev, mis ei ole (a) laupäev, (b) pühapäev, (c) Eesti rahvuspüha, (d) riigipüha või (e) muu päev, mil Eesti väärtpaberite keskregistri (EVK) pidaja ei registreeri EVK-s väärtpabereid) enne vastava vahetusvõlakirja kehtivuse tähtaja lõppu (kustutuspäeva) ning vahetusvõlakirjade vahetamine aktsiate vastu toimub vastavalt Tingimuste punktile 7. Vastavalt Tingimustele tuleb Vahetusvõlakirjadega seotud tahteavaldused (sh nende vahetamise ja aktsiate märkimise tahteavaldused) teha või saata Aktsiaseltsi asukohta aadressil Põhja pst 21, 10414 Tallinn, Eesti.
Otsuse täpse eelnõuga saab tutvuda Ühingu asukohas Põhja pst 21 Tallinn Eesti, tööpäeviti 9.00-17.00.
- ÜHINGU uue põhikirja kinnitamine**
Nõukogu ja juhatus ettepanek:
Muuta ÜHINGU põhikirja ja kinnitada see uues redaktsioonis.
Põhikirja projektiga saab tutvuda Ühingu asukohas Põhja pst 21 Tallinn Eesti, tööpäeviti 9.00-17.00.
- ÜHINGU aktsiakapitali tingimuslikult suurendamine**
Nõukogu ja juhatus ettepanek:
Seoses täiendavate rahaliste vahendite kaasamisega ÜHINGU tegevuseks suurendada tingimuslikult ÜHINGU aktsiakapitali uute aktsiate väljalaskmise teel.
Volitada juhatuset välja laskma kuni 40 000 000 uut aktsiat (1 aktsia nominaalväärtus 0,2 eurot).
Suurendada ÜHINGU aktsiakapitali tingimuslikult 8 000 000 euro võrra.
Uute aktsiate märkimiseks õigustatud isikuteks on olemasolevad aktsionärid ja uued investitorid, kes otsustavad märkida ÜHINGU aktsiaid. Igale aktsiaid märkinud isikule lasub ÜHING aktsiaid välja vastavalt ÜHINGU nõukogu poolt heakskiidetud tingimustele.
Uute aktsiate väljalaskehinna määrab ÜHINGU nõukogu.
Uute aktsiate eest tuleb tasuda rahalise sissemaksega.
Välistada ÜHINGU olemasolevate aktsionäride eesõigus uute aktsiate märkimiseks.
ÜHINGU uute aktsiate märkimisõigust saab kasutada kümne tööpäeva jooksul alates ÜHINGU aktsiate märkimise pakkumise algusest. ÜHINGU uute aktsiate märkimiseks peab isik esitama vastava korralduse oma väärtpaberikonto halduri kaudu.
Käesoleva otsuse ja otsuse number 2 vastuvõtmise järgselt on ÜHINGU aktsiakapitali otsustatud tingimuslikult suurendada kokku 8 805 151,6 euro võrra maksimaalselt 19 442 236 euronl.
Otsuse täpse eelnõuga märkimise eesõiguse välistamist puudutavate juhatusel selgitustega, 2011. a majandusaasta aruandega ning 2012. a majandustegevuse ülevaatega saab tutvuda Ühingu asukohas Põhja pst 21 Tallinn Eesti, tööpäeviti 9.00-17.00.
- ÜHINGU aktsiate omandamine**
Nõukogu ja juhatus ettepanek:
Vastavalt Äriseadustiku § 283 lõikele 2 lubada ÜHINGUL kuni 31.12.2012 omandada kuni 1 000 000 ÜHINGU aktsiat hinnaga, mis ei ole suurem, kui otsuse number 4 alusel väljalastavate ÜHINGU aktsiate eest ÜHINGULE tasutat hind kuid igal juhul mitte suurem kui 3 eurot ega väiksem kui ÜHINGU aktsia nominaalväärtus. ÜHINGU aktsiate omandamine ei tohi kaasa tuua ÜHINGU netovara vähenemist alla aktsiakapitali ja reservide kogusumma, mille väljamaksmine aktsionäridele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.
Otsuse täpse eelnõuga saab tutvuda Ühingu asukohas Põhja pst 21 Tallinn Eesti, tööpäeviti 9.00-17.00.
- Nõukogu liikmete tasustamise ja hüvede määramine**
Nõukogu liikmete Emanuele Bozzone, Renato Lorenzo Bullani ja Giuseppe Prevosti tasu suuruse ja selle maksmise korra määramine
Nõukogu ja juhatus ettepanek:
Kinnitada nõukogu liikmete Emanuele Bozzone, Renato Lorenzo Bullani ja Giuseppe Prevosti tasud ja maksmise kord järgnevatel tingimustel: Nõukogu liikmele makstakse tasu 25 000 eurot aastas (brutosumma). Nõukogu esimehele makstakse tasu 27 500 eurot aastas (brutosumma). Tasusid makstakse igakuiste maksetena hiljemalt iga vastava kuu viimasel tööpäeval. Pooliku kuu eest makstakse nõukogu liikmele tasu proportsionaalselt päevade arvule, mil kehtisid nõukogu liikme volitused. Lisaks tasutakse nõukogu liikmele sh nõukogu esimehele 600 eurot (brutosumma) iga nõukogu koosoleku eest, kus nõukogu liige osales.
Otsuse täpse eelnõuga saab tutvuda Ühingu asukohas Põhja pst 21 Tallinn Eesti, tööpäeviti 9.00-17.00.
- Nõukogu liikmetele Emanuele Bozzone'le, Renato Lorenzo Bullani'le ja Giuseppe Prevosti'le ühekordse tasu maksmine.**
Nõukogu ja juhatus ettepanek:
Seoses asjaoluga, et nõukogu liikmed Emanuele Bozzone, Renato Lorenzo Bullani ja Giuseppe Prevosti ei ole varasemalt saanud tasu oma tegevuse eest, tasuda nõukogu liikmetele Renato Lorenzo Bullani'le ja Giuseppe Prevosti'le ühekordne tasu 10 000 eurot (netosumma) igahühele ja nõukogu esimehele Emanuele Bozzone'le ühekordne tasu 15 000 eurot (netosumma).
Otsuse täpse eelnõuga saab tutvuda Ühingu asukohas Põhja pst 21 Tallinn Eesti, tööpäeviti 9.00-17.00.
- Nõukogu liikmete reisikulude hüvitamine**
Nõukogu ja juhatus ettepanek:
Lisaks nõukogu liikmete tasule hüvitada nõukogu liikmetele nende sõidu- ja majutuskulud seoses nõukogu või komiteede tööst osavõtmisega.
Otsuse täpse eelnõuga saab tutvuda Ühingu asukohas Põhja pst 21 Tallinn Eesti, tööpäeviti 9.00-17.00.
- Nõukogu- ja juhatusel liikmete vastutuskindlustuse sõlmimine**
Nõukogu ja juhatus ettepanek:
Volitada ÜHINGU juhatuset sõlmima ÜHINGU ja ÜHINGU grupiettevõtete juhtorgani liikmete vastutuskindlustuse leping vastavalt ÜHINGULE esitatud kindlustuspakkumistele.
Otsuse täpse eelnõuga saab tutvuda Ühingu asukohas Põhja pst 21 Tallinn Eesti, tööpäeviti 9.00-17.00.

Aktsionäril on õigus üldkoosolekul saada juhatuselt teavet aktsiaseltsi tegevuse kohta. Juhatus võib keelduda teabe andmisest, kui on alust eeldada, et see võib tekitada olulist kahju aktsiaseltsi huvidele. Aktsionär võib juhul, kui juhatus keeldub teabe andmisest, nõuda, et tema nõudmise õiguspärasuse üle otsustaks aktsionäride üldkoosolek, või esitada üldkoosoleku toimumisest alates kahe nädala jooksul hagita menetluses kohtule avalduse juhatusel kohustamiseks teavet andma.

Eelnevalt päevakorda võtmata võib üldkoosolek otsustada järgmise koosoleku kokkukutsumise ja lahendada avaldused, mis puudutavad päevakorraga seotud korralduslikke küsimusi ja koosoleku pidamise korda, samuti võib üldkoosolekul ilma otsust tegemata arutada muid küsimusi.

Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist võivad aktsiaseltsile esitada iga päevakorrapunkti kohta otsuse eelnõu. Nimetatud õigust ei või kasutada hiljem kui kolm päeva enne üldkoosoleku toimumist. Vastav eelnõu tuleb esitada kirjalikult aadressil: AS Pro Kapital Grupp, Põhja pst. 21, Tallinn, 10414.

Erakorralisel üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring määratakse vastavalt Äriseadustiku § 297 lg-le 5 kindlaks 7 päeva enne üldkoosoleku toimumist, so seisuga 07.08.2012. a kell 23:59.

Erakorralisel üldkoosolekul osalemiseks palume kaasa võtta isikut tõendav dokument, aktsionäri esindajal kirjalik volikiri või muud esindusõigust tõendavad dokumendid.

Erakorralise üldkoosolekuga seotud küsimuste tekkimisel palume võtta ühendust telefonil +372 6 144 920 või e-maili aadressil allan.remmelkoor@prokapital.ee

ÜHINGU aktsionäridel on võimalus tutvuda erakorralise üldkoosoleku otsuse eelnõude, uue põhikirja ning muude asjassepuutuvate dokumentidega ÜHINGU asukohas Põhja pst 21, Tallinn tööpäeviti 9.00-17.00.

Lugupidamisega
AS Pro Kapital Grupp juhatus

Blogivad, säutsuvad ja laikivad

Uurimus. Poliitikud on viimastel aastatel hakanud sotsiaalmeediat üpris aktiivselt kasutama ning populaarseim kanal on nende hulgas Facebook. Blogid on pärast valimisi unustatud ja Twitterit kasutab vaid kümmekond riigikogulast.

Taavi Eilat
taavi.eilat@epi.ee

Viimasel ajal on palju juttu olnud sotsiaalmeedias käitumise reeglite. Juuni lõpus paljastas Eesti Päevaleht haiglaõe, kes postitas Facebooki pilte ravitavast lapsest. Hiljuti kuulsime sellest, et sportlastele on kehtestatud normid sotsiaalmeedias käitumiseks. Eesti Päevaleht analüüsis Tartu ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituudis tehtud uurimusi ning kaardistas meie 101 riigikogu liikme tegevuse sotsiaalmeedias.

Praegustest riigikogu liikmetest kasutavad kolme vaaeldud kanalit (Facebook, Twitter ja blogid) 19 saadikut ja ühestki kanalist ei leia 20 saadikut.

Võrreldes eelmise riigikogu koosseisuga on saadikud aktiviseerunud Facebookis, kus tegutseb võrreldes eelmise koosseisuga 42 saadikut enam. Facebooki peale tung näib juhitud üldisest moest. Üks saadik tunnistab uuringu tegijatele: „Erlisest eesmärgi pole, rohkem selline moevärk.” Eesmärgi puudusest räägivad ka paljude saadikute kontod, kus laiatub lehekülge külastavale võõrale vastu tühjus või sünnipäevade õnnesoovid.

Eraelu ja töö läbisegi

Riigikogust ei puudu ka liikmed, kes pole otsustanud, milles Facebooki kasutavad ja nõnda näeb seal vaheldumisi poliitilise sisuga ka eraelu puudutavaid postitusi. Samal ajal on saadikuid, kes kasutavad oma lehekülge ja seina aktiivseks aruteluks. Siin on heaks näiteks Valdo Randpere (Reformierakond), kes ei kardastuda postituste all, kommentaariumis, vestlusesse.

Facebooki kasutavad ka saadikud, kes oma julgete väljütlemistega on omanäolised (näiteks sots Andres Anvelt ja IRL-i liige Juku-Kalle Raid), ja kelle virtuaalset seina on lihtsalt põnev uurida hoolimata seal kohati valitsevast kaosest. Ent on ka selliseid, üpris aktiivseid postitajaid, kes samas inimesi eriti kõita ei suuda ja liiga ametlike sissekanete tõttu jääb nende sõprade arv väikeseks – näiteks Aivar Sõder (Reformierakond).

Kokkuvõttes võibki öelda,

et erinev Facebooki kasutamise toob kaasa sõprade arvu suure vahe. Meil on saadikuid, kellel on üle 5000 sõbra, kuid ka neid, kelle sõbrastatuse on kordades vähem kui valimistel saadud hääli.

Sarnaselt nn näoaramatuga on ka riigikogulaste blogide arv kasvanud, kuid reaalse kasutusaktiivsus seal muutunud ei ole, sest paljud kontod, mis on valimiste tuhinast tehtud, seisavad praegu kasutusest. Enamik saadikuid kasutab oma blogi selleks, et avaldada varem ilmunud arvamuslugusid, ent on ka üksikuid poliitikuid, kes kirjutavad sinna originaalartikleid. Näiteks Eiki Nestor (SDE) postitab küll harva, kuid sissekanDED on alati spetsiaalselt oma ajaveebile loodud.

Harvad säutsud

Seevastu Twitter on meie saadikutele veel üsna võõras meedium, seal tegutseb vaid 22 riigikogu liiget. Kui-

gi Twitteri kasutajate arv on viimase koosseisuga võrreldes kasvanud poole võrra, jääb aktiivsete kasutajate hulk ikka kümne ringi. Twitteri kasutajate seas leidub poliitikuid, kes kajastavad ainult oma tegevust poliitmaastikul, näiteks Marko Mikhelson (IRL). Samal ajal on olemas säutsujad, kes postitavad linke artiklitele või oma blogisse, kuid ei lisa sinna sisuliselt midagi. Leidub ka neid, kes ei saa täpselt aru, milleks meediumit kasutatakse ning konto seisab ilma sissekanet ja jälgimiseta. Enamik neist kontodest on seiskunud ja nii nagu keegi ei jälgi neid riigikogu liikmeid, jälgivad nemad ka vähe teisi.

Tihti on räägitud sellest, et poliitikutele kirjutab erakond ette, kuidas käituda. Väga erinev käitumine sotsiaalmeedias viitab, et seal vähemalt esialgu veel ettekirjutused puuduvad. Seega võib virtuaalne maailm olla üks väheseid kohti, kus poliitikute piirangute puudumine lubab igal soovijal kirjutada, säutsuda või isegi miksata omale meelepärast riigikogu liiget. ●

Saadik oma Facebooki kontost: erilist eesmärgi polegi, rohkem selline moevärk.

f Sõpru Facebookis

🐦 Jälgijaid / säutse Twitteris

B Blogi avamise aasta

Mart Nutt

f 268 🐦 135/55 B 02.2011

Aivar Kokk

f 690

Meelis Mälberg

f 1062

Urmas Klaas

f 82

Rein Aidma

f varjatud

Juku-Kalle Raid

f 5195

Liisa-Ly Pakosta

f 4859 🐦 130/24 B 12.2009

Paul-Eerik Rummo

f 506

Igor Gräzin

f 82

Terje Trei

f varjatud

Ülo Tulik

f 338

Priit Sibul

f 925 B 06.2009

Margus Hanson

f 501

Rait Maruste

f 1494 🐦 243/507

Mati Raidma

f 964

Tõnis Lukas

f 3103 🐦 5/1 B pole teada

Andres Herkel

f 1954 B pole teada

Valdo Randpere

f 4920

Taavi Rõivas

f 1494 🐦 243/507

Tõnu Juul

f 964

Peeter Laurson

f 764 🐦 23/12

Ene Ergma

f 108

Kalev Lillo

f 349

Lauri Luik

f 1690 B 10.2006

Remo Holsmer

f 964

Erki Nool

f 240

Toomas Tõniste

f 948

Urve Tiidus

f 44 B 06.2011

Laine Randjärv

f 44 B 06.2011

Kaja Kallas

f varjatud 🐦 918/336 B 07.2001

Marko Pomerants

f 2163

Sven Sester

f 2483 B 02.2008

Väino Linde

f 7

Jaanus Tamkivi

f 1621 🐦 133/133 B 04.2009

Kalle Palling

f 1621 🐦 133/133 B 04.2009

Mart Laar

f 5416 🐦 2977/262 B 01.2007 f 4932 🐦 323/11 B 04.2009

Margus Tsahkna

f 4932 🐦 323/11 B 04.2009

Maret Maripuu

f 2016

Tarmo Leinatamm

f 15

Peep Aru

f 1483 🐦 8/23 B 11.2002

Anneli Akkermann

f 943

Kaia Iva

f 874 B 12.2010

Tõnis Palts

f 38 B 05.2005

Marko Mikhelson

f 3065 🐦 1211/808 B 11.2006

Tõnis Kõiv

f 1483 🐦 8/23 B 11.2002

Siim Kabrits

f 874 B 12.2010

Andres Jalak

f 126

Reet Roos

f 1324

Andres Jalak

f 126

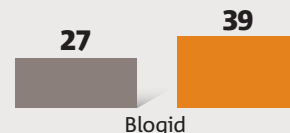
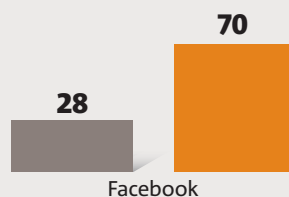
Andres Jalak

f 126

Kasutajate arv

■ 2010
■ 2012

Erakondade profiilid

	IRL	Reformierakond	Keskerakond	SDE
Riigikogus liikmeid	23	33	21	19
Facebookis	21	20	12	13
Twitteri kasutajaid	7	5	4	5
Blogid	11	9	8	9
Enim sõpru Facebookis	5416 Mart Laar	4920 Valdo Randpere	5110 Peeter Võsa	3180 Urve Palo
	5199 Juku-Kalle Raid	3859 Andrei Korobeinik	1395 Heimar Lenk	2185 Marianne Mikko
	4932 Margus Tsahkna	2657 Imre Sooäär	1372 Olga Sõtnik	1929 Andres Anvelt
Kõige vähem sõpru Facebookis	38 Tõnis Palts	349 Kalev Lillo	48 Valeri Korb	294 Jaak Allik
Erakonna leheküljel meeldib	1117	2816	412	1328
Enim säutse	808 Marko Mikhelson	639 Arto Aas	570 Kadri Simson	144 Karel Rüütli
Enim jälgijaid Twitteris	2977 Mart Laar	918 Kaja Kallas	569 Kadri Simson	527 Sven Mikser
Erakonnal Twitteris jälgijaid	710	574	92	615
Postitusi Twitteris	1882	579	2460	678

Liikmed, kes kasutavad kõiki kolme kanalit

- ✳️ Mart Nutt
- ✳️ Tõnis Lukas
- ✳️ Mart Laar
- ✳️ Liisa-Ly Pakosta
- ✳️ Margus Tsahkna
- ✳️ Marko Mikhelson
- ✳️ Kaja Kallas
- ✳️ Kalle Palling
- ✳️ Tõnis Kõiv
- ✳️ Arto Aas
- ✳️ Lauri Laasi
- ✳️ Priit Toobal
- ✳️ Kadri Simson
- ✳️ Olga Sõtnik
- ✳️ Andres Anvelt
- ✳️ Karel Rüütli
- ✳️ Kajar Lember
- ✳️ Sven Mikser
- ✳️ Lembit Kaljuvee (parteitu)

Liikmed, kes ei kasuta ühtegi sotsiaalmeedia vahendit

- ✳️ Kaia Iva
- ✳️ Ene Ergma
- ✳️ Urve Tiidus
- ✳️ Väino Linde
- ✳️ Urmas Klaas
- ✳️ Rein Aidma
- ✳️ Mati Raidma
- ✳️ Tõnu Juul
- ✳️ Peep Aru
- ✳️ Jaanus Tamkivi
- ✳️ Igor Gräzin
- ✳️ Tarmo Leinatamm
- ✳️ Eldar Efendijev
- ✳️ Enn Eesmaa
- ✳️ Kalev Kallo
- ✳️ Tarmo Tamm
- ✳️ Aadu Must
- ✳️ Marika Tuus-Laul
- ✳️ Jaan Õunapuu
- ✳️ Kalev Kotkas
- ✳️ Heljo Pikhof
- ✳️ Rein Randver
- ✳️ Kalvi Kõva
- ✳️ Helmen Kütt

Andmed 23. juuli seisuga

Vabad saadikud riigikogus

Jüri Jaanson f 112	61	71	Marianne Mikko f 2185	Neeme Suur f 668 B 11.2009	Kalvi Kõva	Jevgeni Ossinovski f 493
Aivar Sõerd f 579 B 04.2007	Eidar Efendijev	Yana Toom f 891	Andres Anvelt f 1929 5/1 B 05.2009	Kalev Kotkas	Helmen Kütt	Jaak Allik f 295
Imre Sooäär f 2657 B 01.2007	Enn Eesmaa	Tarmo Tamm	Mart Meri f 634	Heljo Pikhof	Karel Rüütli f 928 190/144 B 10.2008	Kajar Lember f 576 31/24 B pole teada
Andre Sepp f varjatud	Ester Tuiksoo f 1324	Priit Toobal f 1107 10/6 B 03.2008	Jaan Õunapuu	Rein Randver	Indrek Saar f varjatud	Rannar Vassiljev f 931 8/1
Arto Aas f 804 304/639 B 06.2009	Mihhail Stalnuhhin B 2008	75	Urve Palo f 3188 B 02.2011	Sven Mikser f 71 527/14 B pole teada	Eiki Nestor f 1238 B 02.2007	115
Andrei Korobeinik f 3859	Peeter Võsa f 5110	Viktor Vassiljev f 956	Vladimir Velman f 218	Heimar Lenk f 1395 B 01.2011		106 116
Aare Heinvee f 580	Kalev Kallo	Aadu Must	Valeri Korb f 48	Marika Tuus-Laul		107 117
Kalle Jents f 181	Jüri Ratas f 1116 B 01.2007	Kadri Simson f varjatud 569/570 B 10.2008	Rainer Vakra f 2743 B 06.2009	Deniss Boroditš f 1400		108 118
59	Aivar Riisalu B 07.2008	Mailis Reps f 28	Lembit Kaljuvee f 141 3/0 B 11.2010	Inara Luigas f 375		118
60	Lauri Laasi f 491 21/25 B 01.2011	Olga Sõtnik f 1372 116/105 B 01.2009	90	Kalle Laanet f 1173		119 120

Riigikogu liikmete istumisplaan saalis ja sotsiaalmeedia kasutus

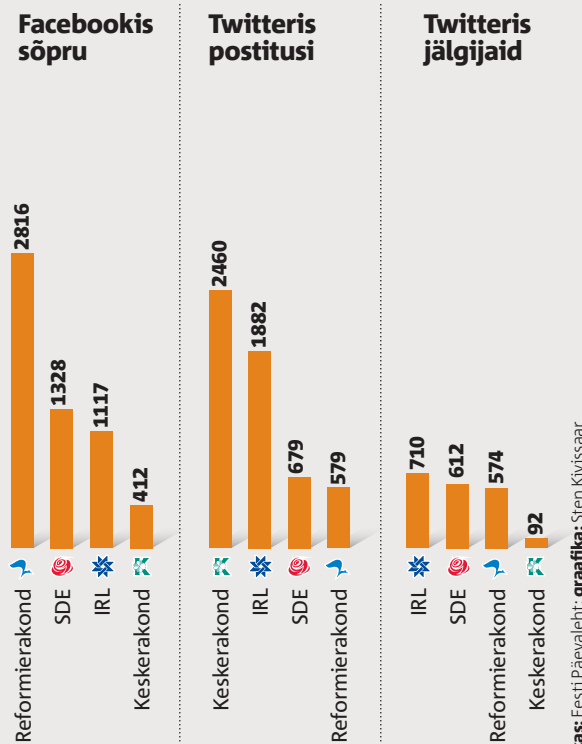
Erakonnad tegevust ette ei kirjuta

Poliitikute tegevust sotsiaalmeedias ei reguleeri otseselt ükski seadus ja seega on nad seal nii vabad kui erakonnad lubavad. Kõigi nelja riigikogus oleva erakonna esindajad ütlesid, et oma saadikutele ettekirjutusi ei tehta, kuid mõningaid soovitusi siiski jagatakse.

Enamiku parteide kommunikatsioonitöötajad ütlesid, et sotsiaalmeediat peetakse oluliseks kanaliks, kus saab rahvaga vestlusse astuda. Samas rõhutati, et suhtlus läbi virtuaalse kanali ei ole nii vahetu kui silmast silma rääkimine.

Erakonnad sotsiaalmeedias

Kõige populaarsem erakonna ametlik Facebooki lehekülg on Reformierakonnal, mis meeldib enam kui 2800 kasutajale. Twitteris on oluliselt vähem jälgijaid Keskerakonnal, samas kui neil on postitusi selles kanalis kõige rohkem.

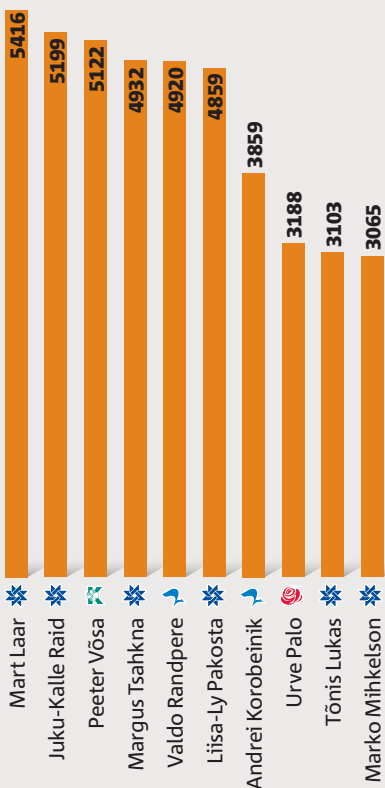

Allikas: Eesti Päevaleht; graafika: Sten Kivissaar

Facebook

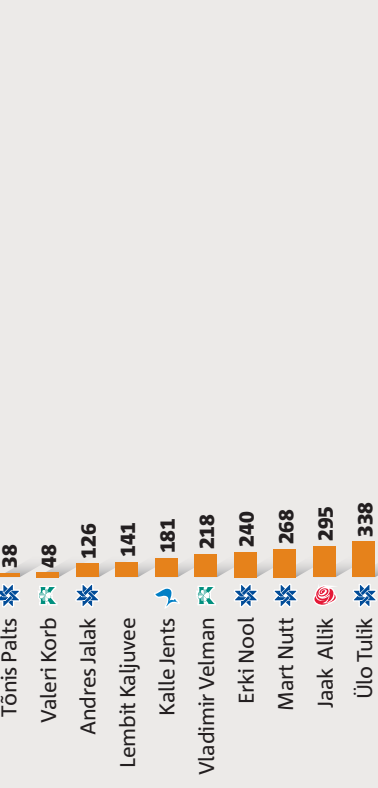
Kõige rohkem sõpru

Analüüs näitab, et enim sõpru on tuntud inimestel või järjepidevatel postitajatel.

Kõige vähem sõpru

Vähe sõpru on neil, kes on konto hüljanud ega jälgi seal toimuvat.

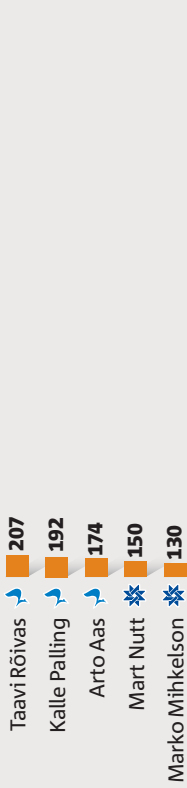
Twitter

Enim postitusi

Säutsude meistrid viitavad enamasti enda tegevusele poliitmaastikul ja heale lugemis-materjalile.

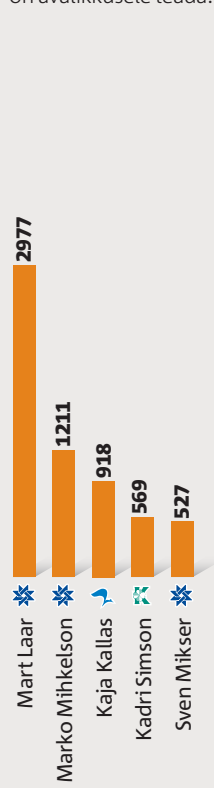

Teiste jälgimine

Enim jälgijaid

Jälgitakse neid, kes on ise aktiivsed või kes on avalikkusele teada.

Valesti pähe pandud kiiver võib last ohustada

Turvalisus

Lastele kohustuslikku rattakiivrit kannab regulaarselt vaid 68% ja nendestki osa valesti.

Merle Must
merle.must@ep.ee

Uuringufirma Emor mai lõpus tehtud uuringust selgub, et kiivrikandjate arv on aastaga tõusnud, kuid kuus protsenti emadest-isadest tunnistas, et nende laps ei kasuta kiivrit üldse. Peamise põhjusena, miks laps kiivrit pähe ei pane, nimetasid vanemad, et ta sõidab ainult ohututes kohtades (hoovis, kodu lähedal, maal), kuid esile toodi ka seda, et lapsele ei meeldi kiivrit kanda, see on ebamugav, kiivrit polegi või laps kipub selle pähepaneku unustama.

Allan Kasesalu maanteeameti avalike suhete osakonnast märkis, et kahel viimasel aastal kiivri kandmiseks korraldatud kampaaniaid võib pidada siiski õnnestunuks, sest võrreldes eelmise aastaga on tänava laste seas regulaarseid kiivrikandjaid 14 protsenti rohkem.

Lõtv rihm on ohtlik

Samal ajal on nii maanteeamet kui ka kiirabitöötajad märganud, et kiiver on lapsele sageli valesti pähe pandud. SA Tartu Kiirabi kooolitusjuht Andras Laugamets, kes on aastaid spordiüritustel abiks käinud, märkis, et kiiver on lapse peas näiteks liiga lõdvalt või pandud mütsi peale. „Kui juba turvavarustust kasutada, peab seda tege- ma õigesti, sest valesti pähe pandud kiiver last ei kaitse,” pani ta südamele.

Ei maanteeameti, politsei ega kiirabi praktikas ole siiski teadaolevalt esinenud juhtumeid, et laps on kukkunud ja valesti pähe pandud kiivri tõt-

NÕUANDED

Kiivri valimine ja kandmine

- Kiiver peab olema paras, see ei tohi loksuda, vajuda silmadele ega kuklasse.
- Kiiver peab olema peas otse. Silmade ja kiivri serva vahele peab jääma umbes kahe sõrme laiune vahe.
- Kiiver peab olema mugav. Kõik liikluses toimuv peab olema kergesti jälgitav. Kui laps kannab prille, tuleb kiivrit proovida koos nendega.
- Kiivrit ei tohi kanda kuklas, sest nii jääb pea esiosa kaitseta.
- Kiivri all ei tohi kanda nokkmütsi, sest nokk ei lase kiivrit otse kanda ja kiiver pole tihedalt vastu pead.
- Kui lapsel on pats, tuleb jälgida, et see ei lükkaks kiivrit liiga silmadele.

tu oluliselt viga saanud, sest kiiver on hullema ikkagi ära hoidnud. „Üldjuhul on kiiver valesti pähe pandud väiksematel lastel, kelle kiirused jalgrattaga sõites ei ole suured ja kukkumine ei ole kõrge,” märkis Kasesalu.

Laugametsa sõnul väheneb kiivri valesti kandmisel selle efekt, näiteks pole see tuttmütsi peale panduna nii tugevasti pea vastas kui peaks. „Lõdvalt peas olev kiiver võib olla ka kahjulik, kuna see võib kinijäänuna lapse kõri nõõrima hakata,” lisas ta. „Kiiver peaks olema ka just lapsele sobivas suuruses ning samuti tuleb seda hooldada.”

Kiiver pähe, mitte näppu

Laugamets jutustas, et on laste rattatüritustel korduvalt näinud stardipaika suunduvaid emasid ja lapsi, kelle puhul on aga kiiver hoopis vanema käes ja võsuke sõidab niisama. Kiirabitöötaja sõnul peaks saa-

ma rutiiniks, et juba ratta selga istudes, mitte ainult võistlusele minnes pannakse kiiver kohe pähe.

„Kuna minu jaoks on kogu turvavarustus väga oluline, siis olen oma lastelt alati kiivrikandmist nõudnud,” sõnas Laugamets. „Käitun oma sõnade järgi ja kuigi oleme lastega kõvasti sel teemal võidelnud, olen peale jäänud.”

Ka Kasesalu sõnul ei tohiks kiivrit tähelepanuta jätta, kuna see katab ja kaitseb pea kõige õrnemat ja olulisemat osa. „Õigesti kinnitatud kiiver tagab parima kaitse, on mugav ja peaaegu ei tunnegi peas olevat,” kinnitas ta.

Täna Delfis:
kui teravaks läheb ESMi arutelu riigikogus?

Linnapea Savisaare ametiautot märgati bussirajal sõitmas

Savisaare auto bussirajal, mida võib kasutada küll parempöördeks, ent mitte pikemalt sõitmiseks. Foto: Veiko Vares

Seaduserikkumine

Samal ajal kui Tallinna linn propageerib ühistransporti ja laseb aktiivselt joonida tänavatele ühissõidukiradasid, märgati linnapea Edgar Savisaare ametiautot sõitmas bussirajal.

Delfi kaamerasilma ette jäi olukord, kus viimasel ajal Tallinna meeri sõidutanud auto liikles ühistranspordi tarvis mõeldud sõidurajal, rikkudes seega liikluseadust. Seaduse järgi võib küll teha parem-

pöoret ühissõidukile mõeldud rajalt, ent paistab, et linnapea auto jäi sellele rajale ka pärast pöörde tegemist. Seda, kes istus parasjagu auto roolis, pildistaja paraku tuvastada ei suutnud.

6. juuni hommikul jäi Savisaar Peterburi tee alguses teetööde alas, kus oli lubatud sõita kuni 50 km/h, politseile vahele kiiruse ületamisega. Karistust pole avalikustatud, aga Savisaar on asja kohtus vaidlustanud. **• Delfi**

Uues Liibanoni-raamatus räägitakse ka lunarahast

Pantvangid

Tiit Pruuli raamatus „Antiliibanon” on kirjas külgede viisi kirjeldusi, kuidas raha võis mängida rolli seitsme pantvangistatud eestlase vabastamisel, aga fakte selle kohta pole.

Raamatus on lõik: „11. juuli kell 16:05, Stenbocki maja, Tallinn Eesti Vabariigi valitsus koguneb erakorralisele istungile, mille päevakorras on vaid üks punkt: otsustati tunnustada Lõuna-Sudaani iseseisvust ja sõlmida Lõuna-Sudaaniga diplomaatilised suhted.

Ettekande selles küsimuses teeb välisminister Urmas Paet. Pärast ametliku päevakorra-

punkti läbimist ei lahku valitsusliikmed veel koosolekuruumist. Lõuna-Sudaanist enam ei räägita. Räägitakse Liibanonist. Istung lõpeb täpselt tund aega pärast algust.”

Juba pärast seda istungit spekulieeriti, et valitsus andis kinnituse summale (3–5 miljonit eurot), mida vahendajad võisid maksta eestlaste vabastamise eest, kuid seda pole ükski allikas kinnitanud ega ka veenvalt ümber lükatud.

„Mul polnud ligipääsu selle istungi materjalidele,” sõnas Pruuli. Ta kinnitas, et ei püüdnud lunaraha teemat kuidagi vältida. Lihtsalt andmeid nappis. **• Urmo Soonvald**

LOOVALT ETTEVÕTJAKS

PROJEKT nr. 1.3.0102.11-0369

"LOOVALT ETTEVÕTJAKS"

TÄIENDUSKOOLITUS TÖÖTURULE TAGASIPÖÖRDUMISEKS
13. august - 27. august 2012

Eesti Kunstiakadeemia, Estonia pst 7, Tallinn

OSALEJATELE TASUTA!

Info ja registreerimine
tel 626 7326 kl 11-15
katre.paavo@artun.ee

EESTI KUNSTIAKADEEMIA

SAMBIA KAEVURID TAPSID HIINLASEST ÜLEMA

Aafrika riigis Sambias kõrgemat palka nõudvad kaevurid tapsid kaevanduse hiinlasest juhi Wu Shengzai. Ta üritas streikijate eest põgeneda, kuid talle lüka-ti otsa kaevandusvagun. Hiina

riiklik mitteväärismetallide kaevanduskontsern (CNMC) asus Sambia aladel vaske kaevandama 2003. aastal ja sunnib kaevureid töötama 72 tundi nädalas ja 365 päeva aastas. **BBC**

UUS RELVASEADUS VAEVAB

Soomes karmistatud seadused töid krahhi sealsetele relvakauplustele. Aastaga on käibest alles jäänud vaid kümnendik. Ladudes seisab enam kui 10 000 püstolit ja revolvrit. **Helsingin Sanomat**

SÜÜRIAS VÕETI PANTVANGI IRAANI DESSANTVÄELASED

Süüria ülestõusnute Vaba Süüria Armee tunnistab, et üks nendest lahku löönud rühmitus võttis Damaskuse lähedal pantvangi 48 iraanlasest palverändurit ja ühe afgaanist tõlgi, kuid väidab,

et pantvangid on Iraani Revolutsioonilise Kaardiväe sõdurid, kes saabunud president Bashar al-Assad'i poolel sõdima. Iraanlasi on Süüria kodusõjas varemgi pantvangi võetud. **al-Yazeera**

Eksspioon tõmbab oma raha Putini-Venemaalt välja

Põgenik

Repressioone pelgav miljardär teatas, et kavatseb maha müüa kõik vara Venemaal.

Heiki Suurkask

heiki.suurkask@epi.ee

1,1 miljardit dollarit. Nii palju on jäänud alles Venemaa ärimhe Aleksandr Lebedevi (52) viie aasta tagusest 3,7 miljardi suurusest varandusest. Praegu on aga eelkõige tähelepanuväärne mitte rahaline kaotus, vaid et staažikas nõukogude spioon eelistab emigreeruda Vladimir Putini juhitavalt Venemaalt.

1990. aastate segadustest ajast alates oskas Lebedev end investorina panganduse ja ühtlasi Aerofloti, Iljušini lennukitööstuse, Gazpromi, Venemaa ühendatud energiasüsteemi jne osanike hulka viia. Tol ajal ei küsinud keegi, kust ta esimese miljoni teenis, aga kui Putin 1999. aasta viimasel päeval võimule tuli, oodati ka endise KGB-lase Lebedevi tasemel ärimeeselt oligarhidelt vastuteeneid. Mih-

hail Hodorkovski keeldus ja pandi vangi, Aleksandr Lebedev jäi siis veel ärisse püsima.

Putini presidendiks naasmine pani ta aga kotte pakki. Lebedev lubab likvideerida kõik oma majandushuvid Venemaal, tõmmates tagasi investeringuid näiteks opositsiooniliselt ajalehelt Novaja Gazeta.

Ta pole esimene Venemaalt põgenev ärimees, ega jää ilmselt ka viimaseks. Korruptsioon, ametnike meelevall ja

dent eest. Ka briti meediaäris ei küsitud, kust raha pärit on. Ja vähemalt esialgu pole näha, et kahe mõjuka lehe sattumine endise KGB spiooni kätte briti meediamastikule halvasi oleks mõjunud.

Spioneeris Londonis

1984. aastal lõpetas Lebedev KGB välisluure akadeemia ja töötas 1987–1992 varjatud luureülesannetega Inglismaal, tõustes saatkonna teise sekretäri kohale välja. Praegu väidetakse, et sel ajal olevat ta rohkem huvi tundnud briti ärimaailma tundmaõppimise, kui tegeliku spioonitöö vastu, aga see võib olla ka legend. Pais- tab, et *persona non grata* ks ta viieaastase Londonis viibimise ajal muutuda ei jõudnud.

Lebedevi tee Putini vastaste hulka on küll veidi kummaline: valimisliidu Rodina kandidaadina oli ta riigiduuma saadik 2004–2007, kuid liitus seal tegelikult võimuparteiga Ühtne Venemaa. 2007 ühines Lebedev hoopis teise Putini-meelse parteiga Õiglane Venemaa. Ta on kuulunud varem Boriss Jeltsini kaaskondlaste

Lebedev kurdab, et riiki valitsetakse vaid ühe isiku huvidest lähtudes.

poliitiline surve on üha vähem talutav ja juba aastaid on rahakamad venelased otsinud pelgupaika ennekõike Inglismaal.

Lebedev maksis 2009. aastal vaid ühe naelsterlingi ja sai vastu 75,1 protsenti Londoni ajalehe Evening Standard aktsiatest. Seejärel maksis ta sama sümboolse summa mõnevõrra tuntuma ajalehe The Indepen-

Vene miljardär Aleksandr Lebedev pole rahul kodumaa juhtimisega ja leiab, et äril pole seal tulevikku. Foto: Reuters / Scanpix

hulka ja koos Mihhail Gorbatsšoviga pani ta 2008. aastal öla alla ajalehele Novaja Gazeta.

Nüüd põhjendab Lebedev oma soovi Venemaal äri kinni panna sellega, et riiki valitse- takse vaid ühe isiku personaalsetest huvidest lähtudes (viidates Putinile), ja sellega, et üsna kindlalt alustatakse Venemaal poliitilisi repressioone. Äri- mees Lebedev on saanud ka aru, et Venemaal äri tegemisel pole tulevikku. „Just tõmmata tagasi, viia oma ärid seal täielikult nullini, tulla ärist välja,” selgitas Lebedev Reutersile. Kuna korruptsioonipaljastaja Aleksei Navalnõile esitati sule- peast välja imetud süüdistus, on ka Lebedevi arvates viima- ne aeg Venemaale selg keerata.

Rikastus järsult

Olles N Liidu lagunemise järel välisluurest lahkunud, oli Lebedevil piisavalt raha, et oma investeerimisfirma luua. 1995. aastal ostis ta ära Rahvusliku Reservpanga, kus- juures Lebedevi partneriks oli juba siis Gazprom. Pank sai edukalt üle 1998. aasta riigi- pankrotist, Lebedev rikastus aga järsult. Erinevatel and- metel kuulub pangale praegu 15–30 protsenti lennukompa- niist Aeroflot, 44 protsenti Ilju- šinist ja pisut ka Gazpromist.

Nüüd lubab Lebedev sellest ärist siis lahkuda. Küsimuse- le, ega ta kavatse Inglismaal mõnda Rupert Murdoch'i ras- kustes väljaannetest ära osta, vastas Lebedev, et see jäägu suurema rahakotiga ärimees- te mureks. ●

Mängukarude dessandist tekkis Valgevenes kriis

Valgevene

Kaks kindralit kukkus, suursaadikute ees lüüak- se uksi kinni, KGB jäi avalikult valetajaks.

Heiki Suurkask

heiki.suurkask@epi.ee

Kaks kindralit on kaotanud ameti ning Valgevene ja Rootsi otsivad järjest diplomaate, keda vastastikku riigist välja saata. Kõige selle ajendiks on 4. juulil ühe Rootsi reklaamifirma ette võetud trikk, kui Leedust õhku tõusnud väikelen- nuk viskas Valgevene, sh Minski presidendipalee kohal alla 876 lan- gevarjudega varustatud mängu- karu, kes kõhu külge kinnitatud plakatitega Valgevene elanikele suuremaid vabadusi nõudsid. „Tegemist on välismaiste luu-

reteenistuste provokatsiooniga,” kuulutas Valgevene KGB paar päeva hiljem harjumus- päraseks muutunud sõnastu- ses. Kuna Valgevene piirivalve oli lennuki Valgevene õhuruu- mi saabumise ja sealst lahkumi- se täielikult sisse maganud, üri- tasid võimud väita, et midagi sellist pole üldse juhtunudki.

Suursaadik saadeti koju

Ka reklaamifirma videoklipid ei olnud kõige veenvamad ja välismeedia kaldus korraks ise- gi Valgevene võime uskuma. Siis hakkas aga Valgevenest sotsiaalmeediasse laekuma fototõendeid mängukarudest maandumas või maas leba- mas ja võimud asusid vahis- tama aktiviste, kes pilte inter- netti üles olid pannud.

Valgevene KGB oli vale- tanud. President Aljaksandr

Karurünnakut ei tahetud uskuda, kuni valgevenelased laadisid internetti pilte nende maandumisest. Foto: studiototal.se

Lukašenka raevutses, nõudes lausa valitsuse eristungit sel teemal. „Kuidas on võimalik, et ühemootoriline väikelen- nuk võib rikkuda karistamatult Valgevene õhuruumi,” karkis president. Eelmisel teisipäeval val- landas Lukašenka mängukaru- de dessandi tõttu õhujõudude ja piirivalve ülemad – Dmitri Pahmelkini ja Igor Ratškovski.

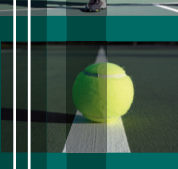
Kaks päeva hiljem kutsu- ti vaibale Rootsi suursaadik Stefan Eriksson ja teatati, et ta peab Valgevenest lahkuma. Rootsi vastas reedel sellega, et saatis välja kaks Valgevene dip-

lomaati ja keeldub vastu võt- mast uut suursaadikut.

Malmö tegutsevas reklaa- miagentuuris Studio Total, kes mängukarude dessandi korral- das, polnud veel eelmisel nädal- al aga kedagi küsitletudki. ●

vaata: m.delfi.ee

Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu kutsub kõiki Tallinna Tehnikaülikooli ja selle eelkäija Tallinna Polütehnilise Instituudi vilistlasi

TENNISE JUUBELI-TURNIIRILE

esmaspäeval,
20. augustil 2012
algusega kell 10.00
Spordikeskusesse Coral Club
(www.coralclub.ee)

INFO: www.vilistlaskogu.ttu.ee
e-post: vilistlaskogu@ttu.ee
telefon: 620 3498

TTÜ

SPORTLANDI KAUPLUSTEKETT ON IKKA KAHJUMIS

Paar aastat tagasi napilt pankrotist pääsenud Sportlandi kauplustekett suutis mullu kahjumit 45 protsendi võrra ehk 567 000 eurole vähendada. Sportland Eesti AS-i müügitulu oli 2011.

aastal 20,9 miljonit eurot, kasvades aastaga 13,6 protsenti. Investeeringuid tegi Sportland 480 000 euro eest, 95 protsenti neist seoses kaupluste avamise ja renoveerimisega. **Delfi**

USA TÖÖTUTE ARMEE KASVAS JUULIS VEELGI

12 800 000 inimest on USA-s ametlikult töötud. Ettevõtted ja avalik sektor suutsid juulis küll luua 163 000 uut töökohta, ent töötuse määr

kasvas juuni 8,2 protsendilt juulis 8,3 protsendile. Uute töökohtade arv on siiski arvatust suurem ning ka üha rohkem töötuid ameeriklasi on töö leidmise osas optimistlikumaks muutunud. **BBC**

PENSION LANGES

Keskmine pension oli 2011. aastal 270,6 eurot kuus, aasta varem 271,7 eurot. Enne seda langes keskmine pension viimati 2000. aastal, teatas statistikaamet blogi vahendusel. **Delfi**

Tarbija saab enim petta importmahlaga

Toit

Tarbijakaitseamet avastab tarbija petmisi ennekõike sissetoodud toidu pakenditelt.

Andres Reimer
andres.reimer@ep.ee

Kui kauplustes tehtaks lauskontrolli, siis avastataks ohtalt tarbija petmist eeskätt importmahlade riiulilt, kuid vaid tarbijate kaebustele reageerimisega piirduvad kontrollijad avastavad igal aastal üks-kaks silmatorkavat petmisjuhtu. Ettevõtja saavutab pettusega aga märkimisväärse läbimüügi kasvu.

Juunikuus algatas tarbijakaitseamet menetluse hulgiladude Haljas ning Reisona suhtes, sest nende poolt granaatõuna mahla sildi all müüdivad MPro 4U, Gözöl Ahmed ja Kral Premium sisaldavad sedavõrd palju juurdeli-

satud suhkrut ja säilitusaineid, et tohiksid müügil olla kõigest nektarina.

„Eksisime tahtmatult ja lähiajal vahetame etiketid välja,” ütles Kral Premiumi importija Reisona juht Vjateslav Stepanov. „Üllatusime, sest toome mahla Läti tarnija vahendusel Venemaalt juba kümnekond aastat. Venemaal mõeldakse 100-protsendilise mahla all midagi muud kui Euroopas.”

Haljas lubas tellida kaubale omapoolsed analüüsid. „Kui selgub, et etteheited peavad paika, siis muudame pakendit ja müüme seda toodet edasi nektari nime all,” lausus Haljase juhatuse liige Bruno Pärn. „Mahl ise on väga hea ja meeldib tarbijatele.”

Tänavu jaanuaris puhkes skandaal Maagi Lihatoode reklaami pärast, kus väideti, et EHE toode sisaldab 100 protsenti liha. Toiduamet tunnistas väite valeks ja lubas paken-

KOMMENTAAR

Petmine on tootjale kahjulik

Anti Orav

AS-i Põltsamaa Felix juhataja

Kõrvalekaldeid esineb importtoodete puhul ja kontrollorganite käed on seni lühikeseks jäänud. Tooteinfo ilustamine ja tarbijale valetamine ei ole ettevõttele perspektiivis kasulik, sest võib heita halba varju kogu valdkonnale. Meie ettevõtte sellist teguviisi ei praktiseeri. Näiteks Põltsamaa õunamahl koosneb 100 protsenti mahlast ja suhkrut pole lisatud. Kuid sügisel müüki tulev Põltsamaa granaatõunajook sisaldab granaatõunamahla 14 protsenti, samuti suhkrut, et toode joodavam oleks. Pakendil me näitame seda erinevust väga selgelt.

Liiga suure suhkru- ja säilitusainetesisalduse tõttu peaks 4U granaatõunamahla müüma nektari nime all. Foto: Rauno Volmar

deid kasutada aprillikuuni. Lihatootuse juht Olle Horm tunnistas, et eksitav kampaa-nia suurendas ettevõtte müü-gikäivet 31 protsendi võrra.

Lihtsalt ilus jutt

„Enamasti pole tegemist ter-vise ohustamisega, tootja liht-salt näitab kaupa paremana,” selgitas toiduameti spetsialist Tiit Rand. „Tooteid on tuhan-deid ja kõigi nende lauskont-roll läheks kulukaks.”

Eelmisel aastal kontrollis tarbijakaitseamet kaebuse pea-le kohvisid. „Saatsime neli koh-vi Saksamaale laborisse,” rää-kis spetsialist Siiri Erala „Kahel juhul ei olnud tegu 100-prot-sendilise araabika kohviga, nagu pakendil lubati.” 2010. aastal sisaldas Moldaaviast pärit Naturalise ploominektar aga ohtlalt toiduvärvi.

Kaupmehed ei soovi eksi-tava teabega tooteid. „Klient süüdistab ootustele mitte vas-tavas kaubas poodi,” ütles Pris-ma Peremarketi turundusjuht Kadri Lainas. Selver ootab gra-naatõunatoode suhtes tarbi-jakaitseameti järeltõu. „Käi-tume tarbijakaitse juhiste jär-gi: kas lubatakse toode lõpuni müüa või tuleb see müügil kõrvaldada,” selgitas Selveri spetsialist Triin Toome. ●

Selle aasta suurimale šõule
Eesti Ekspressiga!

Telli Eesti parim uuriva ajakirjanduse nädalaleht otsekorraldusega ja võida lisaks **elamus Lady Gaga kontserdilt**. 14.08.2012 loosime kõigi enne 10. augustit otsekorraldusega tellinute vahel välja 20 piletit kahele.

Tellimiseks

- mine aadressile www.ekspress.ee/gaga või
- kirjuta e-postil klienditugi@lehed.ee või
- helista telefonil **680 4444**.

ANSAMBLI NOORKUU LIIGE VIRGO TULIT SAI ÕNNETUSES SURMA

Laupäeva hommikul suri õnnetuse tagajärjel ansambli Noorkuu laulja Virgo Tulit (pildil), kes oli surres vaid 32-aastane. Teda jäavad leinama naine ja kaks last.

„Meil on väga kurb meel tea-

tada, et Virgot ei ole enam meie hulgas! Oleme mõtetes Liina, Sanderi, Getteri ja teiste lähedastega. Jääme Sind Virgo mäletama väga hea sõbra ja bändikaaslasena!” edastas ansambli

koduleht. „Nägime Virgot viimati eile [reedel], kui tegime proovi,” rääkis Noorkuu eestvedaja Martti Meumers. „Virgo oli heas tujus. Ta oli alati positiivne. Ta suutis alati teistes hea enesetun-

de tekitada. Nagu ikka, läksime rõõmsa tujuga lahku ...”

Politsei andmeil kukkus Tulit laupäeval kella 9.30 paiku alla umbes viie meetri kõrguselt betoonmüürlt Kuumi tänaval

asuva kiirsöögikoha juures ja ta suri vigastusse kiirabiautos.

Selle nädala lõpus pidid algama Noorkuu suvekontserdid. Meumers sõnas, et need jäävad nüüd ära. **Delfi**

Foto: Andres Putting

Olafur Eliassoni olümpia-installatsioon tegeleb energiakriisiga

London Olümpiamängudega samaaegselt toimuva London 2012 festivali üheks tõmbenumbriks on Berliinis resideeriva Taani-Islandi kunstniku Olafur Eliassoni projekt „Little Sun” (ee väi-

ke päike) Tate'i moodsa kunstimuuseumis.

„Little Sun” koosneb eri formaatidest, üks neist on Eliassoni ja insener Frederik Otteseni koostöös loodud päikeseenergia varal töötav lamp,

mida on võimalik Tate Modernist osta. Kui seda viis tundi päikese käes laadida, annab see viis tundi valgust. Eliassoni sõnul on tema valguseprojekti taga fakt, et maailmas on ligi 1,6 miljardit inimest, kel

puudub juurdepääs elektrile. Neil oleks võimalik päikeselampi kasutada õppimise, söögitegemise ja ükskõik millise muu elutähtsa tegevuse valgustamiseks.

28. juulist korraldatakse

laupäeviti pimendatud Tate Modernis ka ekskursioone, kus kunsti saab vaadata ainult päikeselambi valgusel. See ettevõtmine on ühtlasi kaja 1938. aasta sürrealistide näitusele Pariisis, kus fotograaf Man Ray saa-

tis publiku saali koos põlevate tõrvikutega. Muul ajal on külastajatel võimalik osa võtta teistest Eliassoni projekti osaluskunstiteostest, näiteks joonistada kujundeid päikeselambi abil. **EPL**

Nelja festivali nädal

Ülevaade

Mart Niineste
muusikatoimetaja

Algava nädala lõpetav neli eripalgelist muusikafestivali. Mis täpsemalt toimub ja kellele on need sündmused mõeldud?

1 Tartu muusikanädal

Millal: tänasest laupäevani

Mis toimub:

filmifestival Tartuff ja Tallinn Music Week teevad tänavu koostööd ja lisaks filmiprogrammile pakutakse läbilõiget praeguse levimuusikute põlvkonna põnevamate ja tunnusstatumatest tegijatest, rõhuga sõltumatutel muusikutel.

Kus:

Tartu kesklinnas – Loomemajanduskeskuse rõdul ja hoovis, Antoniuse Õues, Vilde 2. korrusel ja terrassil, Café Noir' sisehoovis, Klubis Jazz (Ülikooli

kohvik), Tasku keskuses, kohvikus Nälg, Raekoja platsil Pauli telgis, Y-galeriis, Genklubis ja klubis Kink Konk.

Kes esinevad:

Abraham's Cafe, Animal Drama, Argo Vals soolo, Barthol Lo Meior, Candy Empire, Elephants from Neptune, Free Wind Ensemble, Galvanic Elephants, Hannaliisa „HU?” Uusma & Jarek „Chalice” Kasar, IHM Trio, Jaak Johanson & Krista Citra Joonas, Machineri-Of Joy, Mart Avi & Ajuka ja feat Steve Vanoni, Midrid, Mimicry, Momend (LV), Multiphonic Rodent, Pränantne Brigaad, Sibyl Vane, State of Zoe, Tartu Popi ja Roki Instituut, Tiit Kikas, VEM, Wrupk Urei ja Öökülm.

Palju maksab:

suur osa päevastest kontsertidest on tasuta, õhtused klubikontserdid 5–12 eurot. Festivalipass, mis tagab eelississepääsu kõigile kontsertidele, maksab 20 eurot.

Tasub minna:

kui sa oled nendest esinejatest

vaid kuulnud, siis võiks neis ju ise veenduda.

Lisainfo:

www.tartumuusika.ee

2 GreenFest

Millal: neljapäeval ja reedel

Mis toimub:

elektroonilisele muusikale orienteeritud kolme lavaga linnafestival Tselluloosi kvartalis. Idee on sarnane mis Helsingi kuulsal Flow' festivalil.

Kus:

Tallinnas Tselluloosi kvartali territooriumil.

Kes esinevad:

Iiris, Tinie Tempah (UK), I Blame Coco (UK), Logistics b2b Nu:Tone (UK), Sigma (UK), Roxxxan (UK), Culture Shock (UK), Arno Tamm, Ats Luik ja Kris (Haigla), Bert On Beats, Def Räädu, Dr. Philgood (Mindphunk), Genka ehk Oleg Kosjugin, Jaan Jaago (Öötöö), Kalimist, DJ Kayot, DJ Käärkäsi, Leslie Da Bass

Metsakutsu, Mhkl & K-Sein feat. Jozels (Grind), Mowka & Madis (Lazers), MVP & Anton Must (Flavours), Noizmakaz, OYT, Paul Oja vs Kallervo Karu, Qba & To-Sha (Tjuun In), Superskankers, Tiger Milk ja Tony da Looney.

Palju maksab:

festivalipassi hind on 30 eurot. Festivali esimese päeva pilet maksab alates 13 eurost, teise päeva pilet alates 20 eurost.

Tasub minna:

kui sul on veel Iirise kontsert nägemata või oled elektronmuusika huviline.

Lisainfo:

greenfest.rockcafe.ee

3 Uue ajastu festival

Millal: reedel ja laupäeval

Mis toimub:

nüüdisaega peegeldava ja rahvusvahelise esinejatevalikuga muusikafestival Põlvas. Lisaks paarile suurele kohalikule nimele-publikumagnetile

ning vähem tuntutele on kavas ka valik sobivaid esinejaid lähinaabrite juurest.

Kus:

Põlva kultuurikeskuse juures pargis.

Kes esinevad:

Tõnis Mägi ja Muusik Seif, Siiri Sisask Band, Tenfold Rabbit, August Hunt, Jagaspace, Roy Strider, Mooncake (RUS), Candy Empire, Pränantne Brigaad, The Sound Poets (LAT), Sus Dungo (LAT), Maikameikers, Karmafree (LAT), Popsid, Triana Park (LAT), Zebra Island, Samm ja Martin Confused (LAT).

Palju maksab:

pilet: 12 eurot, pensionäridele 6 eurot ja lapsed kuni 12 eluaastani saavad tasuta.

Tasub minna:

ka siis, kui Sisask või Mägi ei huvita, sest programmis on tõenäoliselt paar üllatust peidus.

Lisainfo:

festivali lehel Facebookis

4 Birgitta festival

Millal: 11.–20. augustini

Mis toimub:

iga-aastane muusikateatritefestival Pirita kloostrivaremetes, mille kunstiline juht on maestro Eri Klas.

Kes esinevad:

Marimaa riiklik ooperi- ja balletiteater – Carl Orffi oratooriumid ühe vaheajaga; Erik Sapa-jevi nimeline Marimaa ooperi- ja balletiteater – Cesare Pugni ballet Victor Hugo romaan „Jumalaema kirik Pariisis” ainetel; Moskva Boriss Pokrovski nimeline Kammermuusikateater – Dmitri Šostakovitši ooper „Nina” kahes vaatuses Nikolai Gogoli samanimelise jutustuse ainetel ning Giacomo Puccini ooperid „Mantel” ja „Ginna Schichhi”; Garsington Opera (Suurbritannia) ja Birgitta festivali ühisprojekt – W. A. Mozarti ooper „Don Giovanni”; vokaal-kontseptuaalsambel Voca People Iisraelist.

Palju maksab:

32–39 eurot etenduse eest, hinnaklassid kohtade järgi.

Tasub minna:

kui pakutav tõepoolest huvitab või on vaja koguda sotsiaalset kapitali enese näitamiseks keset kõrgkultuuri.

Lisainfo:

www.birgitta.ee

ESIMENE SPRINDIDUELL JAMAICALE

Naiste 100 m sprindi võitis Shelly-Ann Fraser-Pryce ajaga 10,75, Veronica-Campbell-Brown oli 10,81-ga kolmas. Hõbemedal läks ajaga 10,78 ameeriklanna Carmelita Jeterile.

Pryce'ist sai ameeriklannade Wyomia Tyusi ja Gail Deversi kõrval ühtlasi kolmas naissprinter, kes suutnud kahel järjestikusel olümpial 100 m distantsi võita. **EPL**

MAREK NIIT MAGAS STARDI MAHA

Esimeses ringis Yohan Blake'i kõrvalrajal jooksnud Marek Niit sai 100 m sprindis ajaga 10,40 41. koha. „Algusest lõpuni täielik pettumus. Stardipakkudel oli jube hea tunne, sain veel super-

staari kõrvale, kõik tundus ideaalne. Lihtsalt stardipauku ei kuulnud. Tiitlivõistluste 10 sekundit tundub nagu üks sekund. MM on ka selle kõrval nagu külavõistlus,” rääkis Niit. **Delfi**

Robert Harting:

vajan olümpiakulda, et mitte murduda

Päevaleht
Londonis

Kettaheide

Tarmo Paju
LONDON

Gerd Kanteri sõnul tuleb kettaheiteringis sakslase Robert Hartingi võitmiseks endast kõik välja panna, et teda ärritada.

Pärast Berliini lähedal Kienbaumis olümpiamängudeks valmistumist laupäeval Londonisse jõudnud Hartingiga ilmus Saksamaa ajakirja Spiegel olümpia erinumbris üllatavalt paljastav intervjuu.

Ta tunnistas muu hulgas, et teda on vaevanud depressioon, et ta ei tunne end õnnelikuna, on kaotanud sõpru ja kannatanud paranoia käes. „Vahel on mul tunne, et ei suuda enam,” tunnistas ta.

Maailma hooaja edetabeli juht ja värskel Euroopa meister pihtis Spiegelile, et pidevad vigastused, sõprade puudus, kauaaegsest tüdruksõbrast lahkumine ja hingelised probleemid tekitasid temas eelmise aasta lõpus „haavatava ja õrna tunde, mis oli kohutav avastus”.

„Kui ma medalita jään, ei suudaks ma seda kõike enam taluda. Vajan olümpiakulda, et kõiki neid negatiivseid asju oma elust välja pühkida, et mitte murduda. Vajan kulda, et mitte lootust kaotada,” rääkis nelja aasta eest Pekingis oma esimesel olümpial neljandaks jäänud sakslane, kes tänavu esimest korda võistlustel 70 meetri joone alistas.

Harting rääkis teda vaevanud paranoia: „On olnud hetki, kus kõnnin läbi pargi ja tunnen, et kõik inimesed tahavad mind maha lasta.”

Samuti üksindusest: „Kui ma mõtlen, mida see võimalik olümpiamedal mulle maksma on läinud, siis vastus on – sõbrad.” Ja sportimisest kui pääseteest igapäevamurede eest. „Minu elus puudub õnn. Mul on igapäevaelu suhtes vastu-meelsus. Tahan trenni minna. Vaid sellel tundub mõte.”

Tõsi, ei tasu unustada, et Harting on suurvõistluste eel varemgi vigastuste või kehva vormi kohta ootamatuid avaldusi teinud, seejärel aga areenil konkurendid paika pannud. „Ta teab täpselt, mida räägib. Olümpia-eelsetel nädalatel on ta andnud palju intervjuusid, kurnud ka rahapuuduse ja spordisüsteemi üle,” kommenteeris artiklit Eesti Päevalehele üks saksa kergejõustikuajakirjanik.

Harting on klass kõrgemal

Lisaks oma muredele ja soovikukoormale ootavad Hartingit Londoni olümpiastadioni kettaheiteringis ees rida vihaseid rivaale, keda sakslase heaolu asemel huvitab hoopis enda spordiajalukku kirjutamine. Pekingi olümpiavõitja Gerd Kanter ja tema treener Vésteinn Hafsteinsson ei jätanud laupäeval olümpiakulda saabudes ja Eesti ajakirjanikele võistluseelset intervjuusid andes meenutamata, kuidas Harting tänavu Euroopa meistrivõistlustel Helsingis enne Kanteri viimast katset tuli eestlasega sargivahetamisjuttu ajama. „Mõni konkurent ärritus,” poetas Kanter.

„See oli parim märk, et ta on lõõdav. Miks ta tuli Gerdi juurde? Sest ta näeb, et Gerd on suuteline teda võima,” sõnas Hafsteinsson, kelle sõnul on näiteks NBA korvpalliläljakutelt tuttav trash-talk ehk vastaste verbaalne mõjutamine väga levinud ka kergejõustikus. Harting olevat tema sõnul selles vallas üsna tegija, Kanter ja Virgilijus Alekna aga „vaoshoitud intelligendid”.

Robert Harting: kas muredest painatud mees või spordimaailma peen intrigant?

Foto: AFP/Scanpix

Viiendal olümpial võistlev Aleksander Tammert Helsingis toimunud seigast Hartingiga meeleseisundi iseloomustuse kohta vihjeid välja lugeda ei soovinud.

„Ei usu, et ta midagi halba mõtles. Ta on kogu aeg krutskeid täis olnud. Ju ta tahtis lihtsalt sargivahetusnimekirjas esimene olla. Ega see vahetamine meie alal criti tavaline ole,” muigas ta.

„On üle 50 protsendi tõenäosus, et ikkagi Harting tuleb olümpiavõitjaks. Teised on temast sel aastal klass madalamal,” lisas Tammert, kelle sõnul sai Harting EM-il hin-

nalise kogemuse, kuidas kehvast päevast hoolimata võitjaks kerkida.

Hafsteinsson otsis ja leidis võistluse eel eestlaste jaoks

Gerd Kanter
kettaheitja

Ta on ainus, kes võib lubada endale, et eksib kolme meetriga ja ikkagi võidab.

positiivseid märke Kanteri ja Hartingi võrdlusest.

„Gerdi õlgadel oli 2008. aastal enne Pekingi olümpiat tohutu surve. Ta oli valitsev

maailmameister, peasoosik. Nägin, kuidas ta oli viimasel võistluseelset nädalal närvis. Aga ta suutis ka keskmise tulemusega võita. Nüüd on samas rollis Robert Harting. Kui kellelgi on võidukohustus, siis on see Harting,” rääkis islandlane.

Ning mängis ka numbrimaagiaga: „Enne Berliini maailmameistrivõistlusi 2009. aastal [Kanter jäi seal ootamatult pronksile] oli Gerd võitnud 28 võistlust järjest. Harting on enne Londoni võistlust olnud 28 korda võit-

matu...” Ei Kanter ega Hafsteinsson saa aga Tammertiga sarnaselt üle ega ümber fakitist, et Harting on mees, kelle võimed on maailma tippkettaheitjatest praegu selgelt võimsaimad – et teda võita, peab Saksa kettaheitja oma ideaaltulemusest maha jääma.

„Ta on ainus, kes võib lubada endale, et eksib kolme meetriga ja ikkagi võidab. Tema reserv on kahtlemata kõige suurem. Mina ja teised oleme tagant tulijad, kes peavad võitmiseks endast sada protsenti kätte saama, et teda ärritada,” sõnas Kanter. ●

TALLINNA SADAM
Heade sõnumite sadam

Toetavad Eesti kergejõustikku

Eesti Kergejõustikuliit

TALTSI ÄPARDUSED JOOGIPUNKTIDES

„Ma ei saanud kahes punktis oma sööki kätte. Energiat ja jõudu ei olnud. Lõpus tundsin, kuidas pea hakkab ringi käima,” rääkis maratonijooksja Evelin Talts. Suurvõistluste debütant

andis märku, et loodab nelja aasta pärast ka Rio olümpial joosta. Naiste maratoni võitis olümpia tippajaga 2:23.07 Tiki Gelana Etiopiast, Talts oli 2:54.15-ga 103. **Delfi**

ŠADEIKO ÜLETAS 6000 PUNKTI PIIRI

Seitsmевõistleja Grit Šadeiko (pildil) lõpetas olümpia 6013 punkti ja 23. kohaga. Tema seeria oli 13,50-1.74-12.43-24,25-6.11-44.12-2.23,01. „Helsingi ajas lootused nii üles, et

natuke tunnen ikka pettumust. Aga pean rahul olema, sest talve arvestades oli hea, et ma siin üldse võistelda sain,” rääkis Šadeiko, kes käis talvel kannaooperatsioonil. **Delfi**

KETTAKULD HORVAATIASSE

Naiste kettaheites võitis Horvaatia ajaloo esimese kergejõustikukulla Sandra Perković. Kahe viimase EM-i tšempioni võidutulemus 69.11 on ka uus rahvusrekord. **EPL**

Kanter medaliootusest: kohustus on suur, aga eeskätt tuleb oma võistlus teha

Laupäeval Londonisse olümpiakülla jõudnud eestlaste suurim medalilootus Gerd Kanter tõdes, et ei tunne end ebamugavalt olukorras, kus kogu Eesti tema kui päästja peale loodab.

„Seda on kergejõustiku tiitlivõistlusel viimasel ajal palju ette tulnud,” meenutas Kanter. „Kahju, seni on meil sõudjatega koostöö paremini sujunud – Ateenas ja Pekingis hoidsid nad enne kergejõustiklaste alustamist selle asja ära.”

Nelja aasta tagust olümpia võitu kaitsma asuv Eesti kettaheiteäss ei tunne endal siiski medaliootuse tõttu lisapingeid. „Selge, et kohustus ja ootus on

suurem, aga ma pean ikka oma tegemistele mõtlema, mitte sellele, kuidas kastaneid tulest pean tooma. Oma võistluse tegema,” rääkis eelmisel nädalavahetusel Londoni äärelinnas Hendonis oma hooaja tippmargi lähedase tulemuse 67.36 heit-

nud Kanter, kel olümpial osalevatest kettaheitjatest alles kaheksas hooaja tippmark.

Täna Londoni olümpiastadionil kettaheite kvalifikatsioonis võistlev olümpiavõitja on enda sõnul saanud viimase nädala rahulikult ja probleemideta Loughborough's tehnikanüansside kallal töötada ning usub, et on olümpiaks hästi valmis. „Kogemus on piisavalt suur: kolmas olümpia, muid tiitlivõistlusi on ka palju. Eks mõttes olen läbi töötanud teatud olukorrad – et kui juhtub nii, siis mida peaksin tegema. Aga üle pole ka mõtet mõelda,” ütles Kanter. **o**

Aleksander Tammert: peaksin olema võimeline edasi pääsema

Viendat korda olümpiamängudel võistlev ja Londoni mängude avatseremoonial Eesti lippu kandnud Aleksander Tammert usub, et temas on piisavalt võimeid, et pääseda kvalifikatsioonist edasi teisipäevasesse finaali.

„Noorus on end sel hooajal heast küljest näidanud – on hirmus palju noori, kes kõik 12 hulka soovivad. Kerge ei saa olema. Keskendun vaid sellele, et mu sooritus oleks tehniline ja täiuslik. Kui viimastel

tiitlivõistlustel on edasipääsupiir jäänud 62–63 meetri kanti, siis on alust mõelda küll, et olen selliseks heiteks võimeli-

ne,” rääkis Tammert, kes heitis end paljudele üllatuseks olümpiale, kui jaanilaupäeval Klai-pedas soodsates tuuleoludes 66.58 kirja sai.

Tammert tunnistas, et vahepealne põige Londonisse avamistseremooniale olümpiaetevallmistusele ilmselt kasuks ei tulnud. „Reis oli oodatust raskem, tuli pärast seda endale kergemaid päevi anda. Mitu päeva olin väiksema energia-ga ning jalg oli raske ja tõnts,” rääkis ta. **o**

Märt Israel: võistlusele edasipääs oleks pool eesmärgi täitmist

Kogu hooaja tehnika- ja vaimsete probleemidega kimpus olnud Märt Israel sai nädal tagasi Hendonis ligi kaks meetrit hooaja tippmargile lisades näole naeratuse, mis polnud kadunud ka laupäeval Londonisse olümpiakülla jõudes.

„Üritan kvalifikatsioonis sama teha mis Hendonis,” ütles mulu MM-il neljanda koha saanud Israel, kes Hendonis heitis hooaja margiks 65.02. „Imiteerisin seal täpselt olümpia kvalifikatsiooni – kaks soojendus-

katset ning kolme katsega vaja hea tulemus saada. Eesti aeg on mul ikka veel sees, nii et hommikul kell seitse tõusmisega ei tohiks ka probleeme olla.”

Israel ja Aleksander Tammert heidavad kvalifikatsioonis homme Eesti aja järgi kell 12 alustavas esimeses, Gerd Kanter kell 13.35 startivas teises grupis.

Israeli enda sõnul mõtleb ta esialgu vaid kvalifikatsioonivõistlusele ega vaeva pead, kas suudab n-ö äsjaleitud heitevormiga sarnaselt mullustele maailmameistrivõistlustele medallikonkursi sekkuda. „Kui kvalifikatsioonist saan edasi, on pool eesmärki täidetud,” märkis Israel. **o**

Kommentaar

Contra
luuletaja

Evelin Taltsi lõpetamine tõi mõnusa kergenduse

Maratoni vaatan isuga – elan kogu kehaga kaasa, olen ise kogenud, mis tunne on teisi kinni püüda või neile jalgu jääda.

Paljusid võistlusi hakkamata mingitest otsustavatest hetkedest, korvpalli viimasel viiel minutil vms. Aga et saada õiget mõnu maratoniülekandest, tahan jälgida stardipaugust peale, et sisse elada, leida ehk oma lemmikud... Alguses pakuti võimalust päris pikalt vaadata Evelin Taltsi jooksu, kahjuks tänu sellele, et ta hakkas grupist maha jääma. Aga võib-olla paelusid operaatorit rohkem Evelini põlvikud, mis on kindlasti kogu meie olümpiakoondise kõige kenam väline detail.

Tulemus oli pigem pettumus – natuke liiga kaugele jäi isiklikust rekordist, ka Evelini nagu ei väljendanud lõpetamise puhul mingit rõõmu. Aga ikkagi oli mõnus kergendus, kui nägin teda finišerimas kuninglikus paigas. Usun, et Evelinil tasub nelja aasta pärast uuesti proovida, ja siis ta ei ole ehk ainus eestlane maratoniirajal.

Kõrgema mängu heitlus pakkus ka palju kaasaelamist. Lisaks viienda koha ukrainlannale rõõmustas mind venelanna, kes täiesti uskumatult püüdis kinni Etiopia–Kenya rühma ja haaraski pronksi. Enne venelanna mängu lisandumist ei osanud kedagi eelistada, olin etiooplanna Dibaba poolt, kellel oli lihtsalt liidergrupis kõige ilusam nimi.

Ülimalt kahju, et olümpiaks ei saanud ennast korda Paula Radcliffe, kes on üks minu lemmiksportlasi, niivõrd on avaldanud muljet tema julgus maratoniirajal teised lihtsalt oma tempoga ära tappa. Elu on ebaõiglane, kui Phelpsil on nii palju kuldasiid ja Radcliffe ilmselt ei saa olümpialt ühtegi. Selles mõttes olen Paulaga ühe pulga peal. **o**

Britid pakkusid publikule kuldse õhtu

Fotod: AFP/Scanpix

Seitsmевõistlus. Laupäeva õhtul pakkusid Briti sportlased 80 000 pealtvaatajale unustamatu etenduse. Esimese kuldmedali võitis seitsmевõistleja Jessica Ennis, kes kogus 6955 punkti. Ennis, kes oli viimasel kahel aastal üks Londoni olümpia esindusnägu ning reklaamitüdruk, tuli meeletu pingega toime ning lubas endale kergenduspisaraid alles auringil. Hõbemedali võitis Lilli Schwarzkopf, kes esmalt küll diskvalifitseeriti 800 meetri jooksus kõrvalrajale astumise pärast, kuid hiljem seati õiglus siiski jalule. Sakslanna kogus 6649 punkti. Kolmas oli 6628 punktiga venelanna Tatjana Tšernova.

Kaugushüpe. Teise säravaima autasu jättis koju meeste kaugushüppes Greg Rutherford, kes sai kirja 8.31. Hõbemedali väärtus oli 8.16 ja sellise tulemuse hüppas austraallane Mitchell Watt. Pronksi sai 8.12-ga ameeriklane Will Claye. Rutherfordi võit oli üllatus, kuid sama palju hämmastas paljusid ka kaugushüppe tagasihoidlik tase. Finaali ehk kaheksa parema hulka viis veel tulemus 7.93.

10 000 meetrit. Kolmanda kuldmedali võitis brittidele Somaalias sündinud, kuid juba kaheksa-aastaselt Inglismaale kolinud Mo Farah ajaga 27.30,42. Teda ruttas kohe kallistama tütar Rihanna. Farahi võidust enam vapustas spordimaailma aga ameeriklane Galen Rupp, kes jooksis 27.30,90 ning võitis hõbeda. Tema saavutus oli mitmes mõttes ajalooline: ameeriklased said sellelt distantsilt viimati olümpiamedali 1964. aastal, valge nahavärviga meestest oli aga esikolmikus viimati itaallane Salvatore Antibo 1988. aastal. Pronksmedal tulemusega 27.31,43 läks siiski Aafrikasse, Tariku Bekelele (Etiopia). Kristi Kirsberg

KUKU

Eesti Päevaleht

Eesti Rahvusringhääling

Toetavad Eesti kergejõustikku

Eesti Kergejõustikuliit

Päevaleht Londonis

KIM COLLINS SAADETI KOJU

Pariisi MM-il meeste 100 m sprindikulla võitnud Saint Kittsi ja Nevis sportlane Kim Collins (pildil) saadeti olümpiamängudel koju, sest ta veetis öö oma abikaasaga ühes Londoni hotellis.

„Neile, kes nägid mind Mehhikos jooksmas. See oli viimane kord, kui ma oma kodumaad esindan,” kirjutas mees oma Twitteri kontol enne 100 m esimese ringi jookse. **Delfi**

SUURFAVORIIT BRASIILIA PÄÄSES ÜLE NOATERA

Juba tosina minuti järel meeste jalgpalliturniiri veerandfinaalis juhtima läinud Honduras jäi 33. minutil ka vähemusse, ent suutis teise poolaja alguses siiski Brasiilia vastu 2 : 1 ette minna.

Brasiilia 3 : 2 võiduvärava lõi kohtumise 60. minutil Leandro Damiao. Poolfinaalis kohtub Brasiilia Lõuna-Koreaga, kes alistas penaltiseerias Suurbritannia. **EPL**

Phelpsi viimane etteaste: täielik ime

Michael Phelps kolm olümpiat – Ateena, Peking ja London –, kus teenis kokku 22 medalit.

Kuidas lahkus lavalt aegade suurim olümpiaatleet Michael Phelps? Päevaleht oli kohal tema viimasel võistlusel.

Laupäev tundub olümpiapargi lainekujulise katusega veekuses nagu tavaline päev. Ainult et see pole tavaline päev. Esiteks on see olümpiaujumiste viimane päev, mis – nagu ikka – lõppeb meeste 4 x 100 komplekssidantsi teateujumisega.

Teiseks on see päev, mil oma viimase etteaste teeb mees, kes on juba enne oma viimast ujumist kuulutatud kõigi aegade kõige suuremaks olümpiaatleediks. Sõltumata sellest, kas ta korjab sellel viimasel alal oma 18. kuldmedali, on Michael Phelps ikkagi jätnud ajaluku võimsa märgi. Sellise märgi, mille kordumist keegi meist ei pruugi enam oma eluajal näha. Kui teadustaja hõikab ujujaid tutvustades Michael

Phelpsi nime, puhkeb veekeskuse lainelise katuse all selline möll, kisa ja vilekoor, nagu oleks mees juba finišis rusika püsti tõusnud ja uue maailma tippmargi püstitanud.

Esimest vahetust, selilidistantsi ujub USA eest Matthew Grevers. Ta viib ameeriklased juuksekarva võrra juhtima, kuid Brendan Hansen, kes teeb rinnuli vahetust, kaotab edu kõrvalrajal ujuvale jaapanlasele Kosuke Kitajimale. Kõigi pilgud on nüüd Phelpsile – mida suudab mees kolmandas vahetuses, kus ta ujub juht oma põhiala, liblikat?

Midagi erakordset

Vette hüpatas on jaapanlane selgelt ees, kuid Phelps hak-

ka Phelps tõuseb ette! Neljas vahetus on puhtalt vormistamise küsimus. Nathan Adrian kroolib pika edumaaga finišisse. USA on taas kord võitnud distantsi, mida nad pole veel kordagi kaotanud ühelgi olümpial, kus nad on osalenud.

Hiljem, kui Phelps saab kaela olümpiamedali, kõlab veekeskuse tribüünidelt USA hümn valjusti paljudest suudest –, on selge, et sajad kaasmaalased ei pidanud paljaks tuhandete kilomeetrite kaugele reisida, et seda näha. Kuid ees on veel üks tseremoonia. Kõige suurema olümpiasportlase austamine, kus kõigi tähelepanu kuulub jäägitult ja üksnes Phelpsile. Kõlariitest kõlab Bruce Springsteeni „Born in the USA”. Kõik on jalgel, skandeerivad ja plaksutavad. Meeleolu, mis tribüünidel valitseb, pole nagu tavalistel spordivõistlustel. Jah, selles on meeleliigutust, rõõmu, ülevust... Kuid on midagi veel. Midagi sõnul kirjeldamatut, kuid siiski

Hõigatakse Phelpsi nime ja puhkeb möll, nagu oleks ta just tippmargi püstitanud.

Enne kui keegi jõuab midagi vastata, pöörab Phelps uksel ümber. „Jah!”

kab talle järjest järele võtma. Rahvas rõõgib ja taob vastu klapptoole, kõik lähevad just kui pööraseks, hulluks, kaotavad pea...

selgelt tajutavat. See on tunne, et oled olnud tunnistajaks millelegi erakordsele. See on täielik imetus, austus. See on hüvastijätt.

Kõrvulukustava aplausi saatel lahkub Phelps ujulast, surudes paremas käes hõbedakarva trofeed. Hiljem pressikonverentsil ei ole ta emotsionaalne. Ta on rahulik, rõõmus. Kuna sel

õhtul ootab teda tihe kava, lahkub ta pressiruumist enne teisi USA teatameeskonna ujujaid. „Kas te arvate, et Phelps tõesti nüüd lõpetas?” küsitakse neilt, kui suurmees lahkub,

et tõtata järgmisele pressikonverentsile. Veel enne, kui keegi jõuab midagi vastata, pöörab Phelps uksel ümber. „Jah!” hüüab ta. „Jah!”

Ja siis on ta läinud. ●

22 FAKTI MICHAEL PHELPSI KOHTA

1. Michael Fred Phelps II sündis 30. juunil 1985. aastal Marylandi osariigis.
2. Ta on 193 cm pikk ja kaalub 88 kilo.
3. Tema hüüdnimed on Baltimore'i Püssikuul ja Lendav Kala.
4. Phelps'i ema on koolidirektor; ujuma hakkas Phelps oma kahe õe eeskujul.
5. Tema vanemad lahutasid, kui Michael oli 9-aastane. Isa abiellus uuesti.
6. Kuuendas klassis diagnoositi Phelps'il aktiivsus- ja tähelepanuhäire.
7. 15-aastaselt sai Phelpsist noorim USA olümpiaujuja. Sydneys sai ta 200 m liblikujumises viienda koha.
8. 15 aasta ja üheksa kuu vanusena sai temast noorim ujumise maailmarekordi purustaja ajaloos.
9. Kokku on Phelps'il 22 olümpiamedalit ja 32 MM-i medalit.

10. Maailmarekordi on ta püstitanud 39 korda, neist seitse püsivad praegugi.
11. 2008. aasta OM-i ajal, kui Phelps võitis kaheksa kuld, otsustas ta kahtluste ümber lükkamiseks vabatahtlikult enne olümpiat ja lisaks veel iga ala järel anda dopinguproovi. Kõik üheksa proovi osutusid negatiivseks.
12. 2004. aastal jäi Phelps autoroolis purjuspäi vahele – karistuseks poolteist aastat tingimisi vanglakaristust ja 250 dollarit trahvi.
13. 2009. aastal pildistati Michaelit kanepipiibuga. Karistuseks eemaldati ta kolmeks kuuks USA ujumiskoondisest.
14. Phelps'i suurim eeskuju ja tema arvates kõigi aegade üks paremaid sportlasi on korvpallur Michael Jordan.
15. Phelps'il on oma heategevusfond, mis tegeleb ujumise ja tervislike eluviiside populariseerimisega.

16. Phelps'i süda on praegu vaba – aasta alguses läks ta lahku oma pikaajalisest tüdruk-sõbrast, endisest Miss Californiast Nicole Johnsonist.
17. Phelps on ka Facebookis. Eile päeval jälgis teda seal 5 879 915 inimest. Twitteris jälgib Phelps'i säutse 1 069 527 inimest.
18. Phelps'i ema, õed ja õelapsed elasid talle ka Londonis kaasa.
19. Phelps'i treener Bob Bowman on teda treeninud 11. eluaastast saadik.
20. Phelps on ujumiskarjääri jooksul teeninud arvatavalt 100 miljonit dollarit.
21. Phelps'i ema on öelnud, et Michael on olnud alati väga võiduhimuline – seda isegi oma 87-aastase vanaemaga kaarte mängides.
22. Nüüd kavatseb Phelps aega veeta reisimise, sukeldumise, golfi ja pokkerimänguga.

TRIATLONIS VÕIT FOTOFINIŠIGA

Šveitslanna Nicola Spirigi ja rootslanna Lisa Nordéni sama-aegne viskumine lõpujoonele tähendas, et triatloni olümpia-võitja selgitamiseks oli vaja foto-finišit. Tulisest lõpplahendusest

väljus võitjana Spirig, kes avas sellega Šveitsi medaliarve. Pronksi võitis esiduost kaks sekundit hiljem finišeerinud Erin Densham, kes esindas Austraaliat. **EPL**

VORONOVA 31.

„Esimese püstiseeria ajal läksin närvi,” võttis laskja Anžela Voronova standardharjutuse kokku. Algul Londonis finaalkursil liikunud Voronova oli lõpuks 31. kohal. **Delfi**

BEN AINSLIE VÕITIS KOLMANDA JÄRJESTIKUSE OLÜMPIA

Ajaloo edukaim purjetaja Ben Ainslie (pildil) võitis Londonis kolmandat olümpiat järjest Finn-klassi regati. Lisaks on tal Sydneyst kuld ja Atlantast hõbe Laseril. Eesti purjetajatest oli

Karl-Martin Rammo Laseril 18. ja Anna Pohlak Laser Radialil 35. RS:X-klassi purjelauduritest lõpetas Ingrid Puusta olümpia-regati 15. ja Johannes Ahun 30. kohaga. **EPL**

tlus ja hüvastijätt

Foto: AFP/Scanpix

PRESSIKONVERENTSILT

Phelps: mälestus viimasest võidupäevast ei kustu iialgi

Aet Süvari

toimetaja

Phelps tunnistas pressikonverentsil ujujana oma viimast intervjuud andes, et nuttis pärast võistlust oma treenerit tänades.

●● **Michael, miks te tahate lõpetada – te ei ole ju veel nii vana, et ei võiks ka Rios nelja aasta pärast võistelda?**

Ütlesin enesele juba ammu, et ma ei taha ujuda 30-aastasena. Sellega ma ei taha muidugi solvata ühtegi üle 30-aastast ujujat (naerab). Aga tõsiasi on, et ma olen saavutanud kõik, mida olen tahtnud. Kui sa saad nii oma karjääri kohta öelda, on aeg punkt panna ja edasi liikuda.

●● **On teada, et te peate päevikut. Mida kirjutate tänase [laupäevase] päeva kohta?**

Mul ei ole õrna aimugi! Ma pole sel nädalal palju kirjutanud. Ilmselt kirjutati lihtsalt kolm sõna: ma sain hakkama. Mälestus sellest õhtust jääb mulle niikuinii igaveseks alles. See ei kustu iialgi.

●● **Mida te oma treenerile Bob Bowmanile pärast ütlesite?**

Ütlesin, et on veider kuulda, kui-

das öeldakse: kõigi aegade suurim olümpiasportlane. Ma tänasin teda. Tema ütles: see pole aus, sina oled basseinis, sinu pisaraid varjavad ujumisprillid. Temal jooksid pisarad mööda nägu alla. Ma armastan Bobi väga. Ta on välja kannatanud kogu selle jama, mis ma 15 aasta jooksul olen kokku keeranud, ja seda pole just vähe.

●● **Mis tunne teid valdas, kui viimane ujumine oli läbi ja teie karjäär sellega lõppenud?**

Seda on raske sõnadesse panna. Tahtsin oma karjääri lõpetada just niimoodi. See on üks uhkemaid viise, kuidas seda teha. Ütlesin pois-tele ka, et lähme lihtsalt basseini ja teeme selle asja ära! Kavatsesime teha seda sel viisil, nagu me ikka asju oma maal teeme: lõbua, mõnuga! Ja tegimegi.

Lae alla Delfi app ja OLÜMPIA jõuab operatiivselt sinuni

Kommentaari

Jaan Jürine
reporter

Üle aegade meister või imeujuja?

Phelpsile tuli kasuks ka ujumislüüdi lobitöö, sest mitmetel aladel ei saagi kolme olümpiaga nii palju medaleid ahmida.

Kes või mis see Phelps nüüd on? Kõige lühemalt öeldes: imeujuja. Ometi pole Phelps kaliibriga suursportlastega lood nii lihtsad. Tarvitses ameeriklasel Londoni veest paar esimest medalit võtta ja ületada vene võimleja Larissa Latõnina absoluutne rekord medalivõitude osas olümpiamängudel, kui teda hakati nimetama kõigi aegade suurimaks sportlaseks.

„Kõigi ja kõige” kujund on spordis käibel arvatavasti terve sajandi, ajast mil Rootsi kuningas Gustav V ütles Stockholmil 1912. aastal kümnevõistluses kulla võitnud Jim Thorpele mäletamisväärsed sõnad: „You, *sir*, are the greatest athlete in the world!” Panite tähele, kuningas ei öelnud „kõigi aegade”...

Kõige peenema ütlemise Phelpsile probleemi lahenduseks leidis Londoni olümpia korralduskomitee juht Sebastian Coe: „Ta [Phelps] on kõigi aegade edukaim olümpiasportlane, kuid ma pole kindel, kas ta on parim!” Tõesti, mille poolest on näiteks golfikuulsus Greg Norman või tennisistaar Rod Laver n-ö väiksemad sportlased? Golf saab esmakordselt olümpiaalaks Rio de Janeiro nelja aasta pärast, Laveri sportlaseaastail polnud tennis olümpiakavas.

Et Phelps on Olümposele jumalate sekka tõstetud, selle eest peab ta tänama rahvusvahelise ujumislüüdi vanahärrade tõhusat lobitööd. Mitu ujumisdistanti oli kavas esimestel olümpiamängudel Ateenas 1896. aastal? Kolm vabaujumisdistanti, lisaks üks Kreeka madrustele! Kahtlen, kas Phelps oleks 13-kraadises merevees võitnud ka 500 ja 1200 m vabaujumise. Nüüd on mees- tel olümpiakavas 17 ujumisala!

Kui mõni maratonijooksja tahaks mängudelt ahmida 18 kulda, peaks ta viimased neist võitma enam kui saja-aastaselt. Raskevõitu. ●

Andy Murray vormistas elu ilusaima võidu

Tennis

Muinasjutulik lõpp: seni kõik tähtsad finaolid kaotanud Murray alistas tennisekuninga enda.

Kristi Kirsberg
kristi.kirsberg@epl.ee

„Me armastame sind, Andy! Sa oled parim!” lehvitas Suurbritannia tennisepublik plakateid, kui šotlane Andy Murray purustas olümpiafinaalis maailma läbi aegade parima tennisisti Roger Federeri. Murray mängis Federeri üle 6 : 2, 6 : 1, 6 : 4 ja põrmustas nii tennisekuninga unistuse ainsast seni puuduolevast tiitlist – olümpiavõidust.

Kuigi poolfinaalijärgselt flirtis Federer mõttega, et äkki mängib ta veel ka nelja aasta pärast Rio de Janeiro, on ülmalt tõenäoline, et šveitslane jääb individuaalse olümpiakul- lata. Millest on siiralt kahju. Kuid samavõrra hea meel on Murray pärast, kes ületas eile maailma esireketi igas mängu- elementis ja suutis end ehk isegi senise karjääri kõige olulise- mal päeval kokku võtta.

Murray on varem neli kor- da suure slämmi finaalis män- ginud ja alati kaotanud. Neist kolmel korral Federerile. Suur- turniir tuleb varsti jälle, juba paari nädala pärast USA-s, kuid võimalust võita olümpia- pikuld omade silme all teist

Andy Murray eile võidu järel

Foto: AFP/Scanpix

korda ei anta. „Kahtlemata oli see minu karjääri kõige vaimus- tavam mäng ja ilusaim võit,” sõnas Murray ise. Pjedaalil naeratas ta küll tervele maail- male, kuid pisaraid ei valanud. Kas oli ta juba keskendunud järgmisele kohtumisele? Vahe- tult pärast autasustamist män- gis ta koos Laura Robsoniga segapaarismängu finaalis Maks Mirnõi ja Viktoria Azarenka (Valgevene) vastu, kuid britid pidid leppima hõbedaga.

Või tuletas ta hümmi kuu- lates meelde kõiki neid kordi, kui ta on inglasega sõnasõtta sattunud. Vast kuulsaim juh- tum pärineb 2006. aastast, kui Murray olevat öelnud, et jalg- palli MM-il hoiab ta põialt üks- kõik kellele, kuid mitte inglas- tele. Hiljem ta väitis, et tema sõnumist saadi valesi aru. Igal juhul eile võitis ta kuldmedali Suurbritanniale. ●

Võit võib röövida ühe riigi unistuse jõuda olümpiafinaali

Korvpall

Kõik märgid näitavad, et vas- tasseisus Brasiilia–Hispaania võib turniiri edasist käiku va- dates pikema kõrre tõmmata kohtumise kaotaja. Laupä- val kaotas valitsev Euroopa meister aga 74 : 77 Venemaale ning minetas lootuse alagru- pi võitmiseks. Brasiilia võitis Hiina ja nüüd on nii neil kui ka Hispaanial enne omavahe- list kohtumist tabelis kolm võit- tu ja üks kaotus. Matš selgitab seega Venemaa järel alagru- pis teise koha saava võistkon- na, kes satub kohamängu- des aga samale tabelipoolle suursoosiku USA-ga (juhul kui ameeriklased ei kaota vii- mases mängus Argentinele) ja võib ameeriklastega poolfina- lis kokku minna.

Kuigi Hispaania ajalehe

Marca korraldatud küsitlu- ses leidis 60 protsenti vastaja- test, et nende lemmikud peak- sid eesoleva kohtumise kaota- ma, võistkonna üks staare Pau Gasol samal lainel ei ole. „Saa- dud kaotus tekitas meis kuhu- tava tunde ja nüüd peame Bra- siilia alistama, et grupis teine koht kindlustada,” ütles Gasol kaotuse järel Venemaale.

„Me ei lähe mitte mingil juhul kaotama!”; „Loll on niimoodi mõelda.” Nii reso- luutsed olid AFP uudisloos Brasiilia mängijate Marcelin- ho Huertase ja Tiago Splitte- ri mõtted teemal, kas Brasiilia võiks edasise huvides mängu Hispaaniale kaotada. „Kuidas ma palun mängijatelt ühel pä- val võidu peale ja järgmisel kaotusele mängida?” lisas Bra- siilia koondise treener Rubén Magnano. ● **Pärt Talimaa**

OLÜMPIATENNIS

MEHED

Kuldmedal: Andy Murray (SUURBRITANNIA) – Roger Federer (ŠVEITS) 6 : 2, 6 : 1; 6 : 4; **pronks- medal:** Juan Martin del Potro (ARGENTINA) – Novak Djokovic (SERBIA) 7 : 5, 6 : 4

NAISED

Kuldmedal: Serena Williams (USA) – Maria Šarapova (VENE- MAA) 6 : 0, 6 : 1; **pronksmedal:** Viktoria Azarenka (VALGEVENE) – Maria Kirilenko (VENEMAA) 6 : 3, 6 : 4

Naispaarismäng: Serena Wil- liams – Venus Williams (USA) – Andrea Hlavackova – Lucie Hra- decka (TŠEHHI) 6 : 4, 6 : 4

Meespaarismäng: Mike Bryan – Bob Bryan (USA) – Jo Wilfried Tsonga – Michael Llodra (PRANT- SUSMAA) 6 : 4, 7 : 6

MEESTE KORVPALL

A-ALAGRUPP

Tuneesia–Prantsusmaa 69 : 73, Leedu–USA 94 : 99, Nigeeria–Argentina 79 : 93
Tabeliseis: **1.** USA 4-0, **2.** Prant- susmaa 3-1, **3.** Argentina 3-1, **4.** Leedu 1-3, **5.** Nigeeria 1-3, **6.** Tuneesia 0-4

Viimased mängud: Tuneesia–Leedu, Prantsusmaa–Nigeeria, Argentina–USA

B-ALAGRUPP

Venemaa–Hispaania 77 : 74, Hiina–Brasiilia 59 : 98, Suurbri- tannia–Austraalia 75 : 106

Tabeliseis: **1.** Venemaa 4-0, 2.–3. Brasiilia, Hispaania 3-1, **4.** Austraalia 2-2, 5.–6. Suurbritan- nia, Hiina 0-4

Viimased mängud: Austraalia–Venemaa, Suurbritannia–Hiina, Hispaania–Brasiilia

Peep Arold: hobi korras kohtunik

Peep Arold olümpia-
maadlust jälgimas

Foto: Ilmar Saabas

Päevaleht Londonis

Portree

Gunnar Leheste
LONDON

Ka maadluskohtunik Peep Aroldit kannustas Londoni olümpiamängudele pürgima tahe olla maailmas oma ala parimate seas.

Maadluskohtuniku amet on Peep Aroldile hobi. Igapäevast leiba teenib ta Luua metsanduskooli metsaülemena. Mõõda ilma võistlusi vilistamas käib Arold puhkuse arvel. „Õeldakse, et õige hobi võtab 100 protsenti vabast ajast ja 120 protsenti sissetulekust. Enam-vähem nii ongi,” ütleb ta.

1989. aastani oli Arold tegevmaadleja, kuid kaela- ja seljavigastus tõmbas sportlaskarjääri kriipsu peale. Et armsaks saanud sõpruskonnast mitte lahkuda, sai temast kohtunik.

Küsidest Aroldilt, kas ta vilemehetöö algusaegadel oskas arvata, et kunagi olümpiale pääseb, kõlab vastusena kin-

del jah. „Elus peavad olema eesmärgid ja sihid. Kui asja ilma sihtideta teha, siis parem juba üldse mitte teha. Midagi – kas jonn või viha – on mind sundinud edasi minema ja tõestama, et olen parim. Täpselt nagu sportlane tahab olla parim, tahad ka sina olla omal alal tegija,” põhjendab ta.

Olümpiale pääsemisega on Arold maadlusliidult pärvinud kõige suurema tunnustuse, mis sel alal üldse võimalik saada. Kirss tordi peal oleks muidugi finaalmatši vilistamine.

Mõlgutas loobumismõtteid

Rahvusvaheline maadlusliit FILA määras olümpiale 57 kohtunikku. Londonisse sõidust sai Arold teada maikuus.

Eesti kõige suurem krutskivend on nüüdseks juba maadluskarjääri lõpetanud.

„Eks ole endalgi väike üllatus, et siia sattusin, aga olgem ausad – tegelikult on ikka pikalt selle nimel tööd ka tehtud,” räägib Arold, kes ei tee saladust, et on pika karjääri jooksul kaalunud, kas on ikka mõtet kogu oma vaba aeg kulutada ameti-

le, mis suurt midagi sisse ei too, vaid pigem tühjendab rahakotti. Ta mäletab kahte perioodi, kui kohtunikuriided pikalt kapi peal seisisid.

„Esimest korda kohe alguses, 1990. aastal. Poolteist aastat olid riided kapi peal valmis. Eelmisel aastal oli mõte päris tõsine, aga olümpiakategooria saamine ja lootus Londonisse pääseda pani uuesti liigutama,” meenutab ta.

Täna ja homme matile astuvate Heiki Nabi ja Ardo Arusaare matše Arold päris kindlasti ei vilista. Küll aga lohutab ta kolleegide teadmise, et eestlased neile eriti suurt peavalu valmistama ei hakka, sest on tuntud kui puhtad maadlejad. Eesti kõige suurem krutskivend on nüüdseks juba karjääri lõpetanud.

„Valeri Nikitinil ikka oli neid vea piiri peal võtteid, mis teinekord tiitlivõistlustelgi läbi läksid. Eestis kasutas ta

neid väga julgelt. Efektselt tuli välja ka, nii et isegi asjatundjad ei saanud aru, et seal midagi valesti oli. Tunnustus talle selle eest. Selliseid nahaalseid tüüpe võiks meil rohkem olla,” kiidab Arold 1992. aasta EM-i pronksmedali omanikku. ●

LÜHIDALT

Tiitlikaitsjale üllatusviik

Eesti jalgpalli meistriliiga 22. voorus viigistas Tallinna FC Flora 1 : 1 Tallinna Kaleviga ja lasi turniiritabelis liidrid veelgi kaugemale. Flora kaotab ühe kohtumise vähem pidanud Nõmme Kaljule kuue ja võõrsil 5 : 0 FC Viljandi alistanud Tallinna FC Levadiale nelja punktiga. **EPL**

Zoom8 MM-ilt hõbemedal

Stockholmis lõppenud purjetamise Zoom8 klassi MM-il võitis Eesti hõbemedali Juuso Roihu. Henri Roihu oli viies. Neidude seas oli parim Marie Pihlas 21. kohaga. Itaalias Torboles sõidetud Melges 24 klassis sai Peter Šaraškini juhitud meeskond Zuxu 17. koha. **EPL**

Eestlased sekkusid vahetustest

Motherwell alustas Šotimaa meistrivõistlusi värvateta viigiga Dingwall Ross Countyga. Henrik Ojamaa sekkus mängu 70. minutil. Samal minutil sai USA-s platsile Joel Lindpere, kes ei suutnud aga New York Red Bulls'i päästa 0 : 2 kaotusest Houston Dynamole. **Delfi**

Täna Soome rallil kindlalt punktidel, kokkuvõttes 10.

Autoralli. Eesti rallipaar Ott Tänak – Kuldar Sikk (pilidil) lõpetas Soome MM-ralli 6. kohaga, kaotades sarja üldliidri Sébastien Loebile 2.47,6. Kaheksakordse maailmameistrile järgnesid samuti Citroënil kihutav Mikko Hirvonen (+6,1) ja Jari-Matti Latvala (Ford, +35,0).

Sarja kokkuvõttes on Loebi edu Hirvoneni ees 43 punkti. Täna hoiab 26 punktiga 10. kohta.

Teistest eestlastest olid Karl Kruuda – Martin Järveoja üldarvestuses 12. ja Sander Pärn – Ken Järveoja 19. S2000 klassis oli Kruuda kolmas, N4 klassis Pärn teine. **EPL**

Foto: Timo Anis

TÕELINE STAADIONIMAAGIA

EESTI MEISTRIVÕISTLUSED KERGEJÕUSTIKUS

18. ja 19. augustil Kadrioru staadionil

Võistluste algus 18.08 kl 16.30
19.08 kl 13.45

Jälgi infot www.ekjl.ee ja
Kergejõustiku Facebooki lehel
www.facebook.com/kergejoustik

PILET:
Täiskasvanutele 5€
Õpilastele, üliõpilastele ja
pensionäridele 2€

Alla 8-aastased lapsed,
ajateenijad ning
puudega inimesed
koos saatjaga **TASUTA**

Lastele Skypargi batuut ja võistluste lõpus ilutulestik

TÄNA OLÜMPIAL

KELL 12.00

meeste kettaheite kvalifikatsioon A-grupp, võistlevad Märt Israel ja Aleksander Tammert

KELL 13.15

meeste korvpalli alagrupiturniiri kohtumine Tuneesia–Leedu

KELL 13.35

meeste kettaheite kvalifikatsioon B-grupp, võistleb Gerd Kanter

KELL 15.00

purjetamine, naiste Laser Radial-klassi medalisõit; algavad meeste -120 kg Kreeka-Rooma maadluse kvalifikatsiooniringid

KELL 15.30

meeste kreeka-rooma maadluse -120 kg 1/8-finaalid, Heiki Nabi–

Ioseb Tšugošvili

KELL 16.00

sportvõimlemine, meeste rõngaharjutuse finaali; purjetamise meeste Laser-klassi medalisõit

KELL 16.30

meeste Kreeka-Rooma maadluse -120 kg veerandfinaalid

KELL 17.00

meeste Kreeka-Rooma maadluse -120 kg poolfinaalid

KELL 19.43

meeste trekisprindi finaali

KELL 19.45

meeste Kreeka-Rooma maadluse -120 kg pronksimatš

KELL 21.00

naiste teivashüppe finaali

KELL 21.15

naiste kuulitõuke finaali

KELL 21.56

meeste Kreeka-Rooma maadluse -120 kg finaali

KELL 22.00

meeste korvpalli alagrupiturniiri kohtumine Hispaania–Brasiilia

KELL 22.45

meeste 400 m tõkkejooksu finaali

KELL 23.05

naiste 3000 m takistusjooksu finaali

KELL 23.30

meeste 400 m finaali

KELL 00.15

meeste korvpalli alagrupiturniiri kohtumine Argentina–USA

VAPRAKE

Saal 1 3D eesti keeles! 12:25
 Saal 2 3D eesti keeles! 14:15
 Saal 2 3D vene keeles! 11:40 16:50
 Saal 6 3D eesti keeles! 11:25(v.a.N) 19:00
 Saal 7 3D eesti keeles! 17:00(v.a. E, K)
 Saal 7 3D vene keeles! 14:20 19:35(L,T)
 Saal 7 3D inglise keeles! 19:35(ainult R,P,N)
 A.Le Coq Sviit 3D 13:15(ainult L-P)
 eesti keeles! 15:45(ainult L-P)

PIMEDUSE RÜÜTLI TAASTULEK

Saal 1 14:45 18:15(v.a. N) 21:45
 Saal 5 20:30
 A.Le Coq Sviit 18:05(v.a. R) 21:30

NAABRI-VALVE

Saal 2 3D 19:25 22:00(v.a. N)
 Saal 5 3D 12:30(v.a. N)
 15:05(ainult E-K) 18:00

JÄÄH 4

Saal 3 3D eesti keeles! 17:15
 Saal 3 3D vene keeles! 12:15
 Saal 5 3D eesti k. 15:05(ainult R-P)
 Saal 6 3D vene keeles! 14:00(v.a. N)
 16:30(v.a. N)
 Saal 7 3D eesti keeles! 11:50

ABRAHAM LINCOLN

PÄEVITI PRESIDENT, ÕÖSITI KÜTT
 KINODES 24. AUGUSTIST

www.forumcinemas.ee
wap.forumcinemas.ee
INFO TELEFONILT 1182

TOTAALNE MÄLUVAHETUS K12
 FEEL THE DIFFERENCE ERILINASTUS!

Saal 1 19:05(ainult N)
 Saal 2 22:00(ainult N)

COSMOPOLIS K12
 Saal 3 21:55(v.a. N)

1+1 MS12
 Saal 3 14:40 19:30(v.a. N)
 21:55(ainult N)

KUUTÕUSU KUNINGRIIK MS12
 Saal 3 19:30(ainult N)

PULKSON ON HÄDAS PERE
 Saal 4 eesti keeles! 12:05

NAINE LADINA KVARTALIST K14
 Saal 4 16:15 18:20 20:15

PÕRGULIKUD PULMAD K14
 Saal 4 13:45 22:05

IMELINE ÄMBLIKMEES 3D MS12
 Saal 6 21:35

SUPER-MIKE K14
 Saal 7 21:50

PUNASED TULED K12
 Saal 8 13:00 15:30 18:30

PROMETHEUS 3D K12
 Saal 8 20:55

TED K14
 Saal 8 14:25 19:40 22:10
 Saal 9 12:00 14:30
 17:10 19:45 22:15

LUMIVALGEKE JA KÜTT MS12
 Saal 9 11:45 16:55

*A.Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklike pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

PULKSON ON HÄDAS

10:50 12:30 16:00

NAINE LADINA KVARTALIST

12:15 15:55 17:50 19:50 21:40

Naised

13:55 19:30 21:30

KINO »SÕPRUS«

EUROPA CINEMAS

PARIS KINO - AASTAST 1955

Ohtlik sõit

20:00

06.08

Pulkson on hädas - eesti keeles 10:50 | 12:30 | 16:00
 Üks kass Pariisis - eesti keeles 11:00
 Naine Ladina kvartalist 12:15 | 15:55 | 17:50 | 19:50 | 21:40

06.08

Naised 13:55 | 19:30 | 21:30
 Onupojad 14:00 | 17:30

06.08

Hoorade hiilgus 17:45
 Ohtlik sõit 20:00
 Sõpruse öökino: Veronika kaksikelu 22:15

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee

Katusekino suurim sõber

Carlsberg

Katusekino sõber

elisa

PÖFF

KATUSE KINO

VIRU KESKUSE KATUSETERRASSIL

TÄNA

SKANDAALNE KINO

HOMME

FILMPÄRL

Kumaré

DocPoint publiku lemmik:

Vikram Gandhi

2011/84min

Rambo: First Blood

Ted Kotcheff

1982/97min

PILETID EELMÜÜGIST: Piletilevist või katusekino.ee

Osta pilet eelmüügist vihmakindlatele soojendusega terrassidele.

KOHAPEAL: pool saalist tuleb müüki alati enne seanssi Katusekinos.

KATUSEKINO.EE

Avatud E-R 12-02, L-P 17-02

Seansside algus orienteeruvalt kell 22.30.

Meediapartnerid

Eesti Ekspress

Eesti Päevaleht

Uud

Partner

viru

www.poff.ee

TALLINNA LINNATEATER

Tõde ja õigus. Teine osa

10., 11., 13., 14., 24., 25. augustil 18.00

Keti lõpp

4., 5. septembril 19.00

Hecuba pärast

10., 11. septembril 19.00

Kassa: 66 50 800

www.linnateater.ee

ANNI KOPPEL

Õnne sünnipäevaks!

Eesti Päevaleht

Pelgulinna Sünnitusmaja Toetusfond kutsub

Aita talent koju!

SIPAP-aparaat aitab enneaegsetel lastel hingata. Iga elu on hindamatu. Anname koos väikestele talentidele täisväärtusliku lapsepõlve!

Helistades annetusnumbril 900 6000 annetat 5 eurot

Helistades annetusnumbril 900 6100 annetat 10 eurot

emt

Elion

Eesti Päevaleht

PELGLINNA SÜNNITUSMAJA TOETUSFOND

aitaalustadaelu.ee

VALLO KALVIK

Õnne sünnipäevaks!

Eesti Päevaleht

//// Eesti Kontsert

hooaja peatoetaja
emt

Kontserdinädal
6.–12. august

K 8. VIII kell 18 Stenbocki õu
Stenbocki õuemuusika
Siim Aimla & Oceans 4
Siim Aimla (saksofonid)
Ara Yarlyan (bass)
Hele-Riin Uib (vibrafon)
Reigo Ahven (trummid)

N 9. VIII kell 19 Tallinna raekoda
Italiana
Urmus Põldma (tenor, RO Estonia)
Neeme Ots (trompet)
Siim Selis (klaver)
Kavas on itaalia rahvalikud laulud ning promenaadil armastatud ooperiaariad. Tenor contra trompet! Kõlavad ka kuulsad Napoli laulud ning variatsioonid nende teemadel.

R 10. VIII kell 20
Haapsalu Maria–Magdaleena
Õigeusu kirik promenaadil
Kontsert-vesper
Heiki Mätlik (klassikaline kitarr)

R 10. VIII kell 20 Kõpu tuletorni jalam
Ununenud unistused
Helin-Mari Arderi trio
Helin-Mari Arder
Teet Raik (trompet, kitarr)
Mart Soo (kitarr)
Kauni pealkirja alla on koondatud laulud, mille sõnade ja muusika loojateks on erinevad eesti autorid. Lisaks vanadele tuntud lugudele kõlavad ka täiesti uued laulud Helin-Mari sulest.

Helin-Mari Arder

L 11. VIII kell 16 Väravatorn
Tõuseb mürdi aroom
Hortus Musicus
Kunstiline juht **Andres Mustonen**
Eksootiliste rahvaste traditsiooniline muusika

L 11. VIII kell 18
Nõo Püha Laurensiuse kirik
Üksnes Bach
Toomas Trass (orel)

L 11. VIII kell 20 Haapsalu kuursaal
Born to be free
Tõnu Naissoo hammond group
Marilyn Kongo (vokaal)
Tõnu Naissoo (hammond-orel)
Ain Varts (kitarr)
Marko Naissoo (löökpillid)
1960–70-ndate rokiklassika improvisatsioonidega

P 12. VIII kell 16 Väravatorn
Inglise maskid,
itaalia madrigalid
Hortus Musicus
Kunstiline juht **Andres Mustonen**
Inglise ja itaalia kõrgrenessanss ja varabarokkmuusika

 Salva Eesti Kontserdi suurtetaja

www.concert.ee

18. okt
Kell 19.00
Nokia
Kontserdimajas

EESTI VÄHILIIDU 20. AASTAPÄEVA HEATEGEVUSETENDUS

Elu ja armastus

Ivo Linna, Maarja–Liis Ilus
Lenna Kuurmaa, Märt Avandi,
Birgit Varjun, Rolf Roosalu
Rosanna Lints, Kristo Ukanis

RO Estonia solistid
Janne Ševtšenko, Kristina Vähi
René Soom, Oliver Kuusik

Otsa Kooli Sümfooniaorkester
Dirigent RO Estonia Mikk Murdvee
Otsa Kooli Bigband
Siim Aimla juhtimisel
E.T.A. Tantsukool
Koreograafia Rauno Zubko
assistent Eliisa Lott
Produtsent Magnus Müürsepp
Kunstnik Marge Martin
Stilist Kirill Safonov
Konferansjee Mait Malmsten
Tekst Leelo Tungal

Piletid Piletilevis ja Ticketpros

EESTI VÄHILIIDU SUURSPONSORID

TOETAJAD

ERGO

Swedbank

levira

Postimees

Kodutohter

ERR

KOKU

ALTIA

Avison

Clear Channel

Teenus

• **KAARDID ENNUSTAVAD** Tel 900 1727 24 h, h 1,09 €/min **www.ennustus.ee**

• **NÕUANDELIIN** tel 900 5020. Kui elumure vaevab ja vajad hingeabi, anname soovitusi. Vastame eraelu, töö ja tervise küsimustele. Kõne hind 0,97€/min.

Äriteenus

• **Firmade likvideerimine**
www.likvideerimine.ee, tel 506 7151.

Raieõiguste ja metsakinnistute ost.
Tel 517 4303,
argo@renlog.ee

www.renlog.ee

OSTAME - MÜUME - ÜÜRIME TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- **Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

ROIGASAIAD OÜ
www.roigasaiad.ee

ROIGASAEDADE valmistamine ja paigaldamine

tel 509 2933
info@roigasaiad.ee

Tervis

• **Parapsühholoog Ž. Stepanjan**
Abi alkoholi- ja nikotiinisõltuvuse, ülekäulituse, radikulidi ja stressi puhul. Konsultatsioon. Tel 5858 8910.

Ost

• **Reval Antiik** ostab vanu maale, münte, kuld- ja hõbeesemeid, märke, mööblit, raamatuid, jms. Pakkuda võib kõike, mis tundub olevat vana. Müüri-vahe 2, 6440747, 511 8825

Müük

• **Saetud, lõhutud küttepuid:** lepp, kask, sanglepp, saar, kuusk ja segapuud koos transpordiga. Tel 672 5338, mob 525 9433 Votikmetsa OÜ

Laen

• **Laen kinnisvara tagatisel.**
ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 **www.aolaenu.ee** Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers
kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raieõigust. Pakkuda võib lageraidest harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepiku eest head hinda.

Lõhutud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine

tel 5553 3064, 5554 0620
e-post **info@holmesmeyers.eu**

TALLINNA KREMATOORIUM

Lahkunu transport krematooriumisse ööpäevaringelt kogu Eesti piires.

Tuhastamismatus soodsaima hinnaga.

Kõik matusteenused.

KAKS KABELIT.

Suurim urnivalik Eestis.

Tel 623 8808 24h

www.krematoorium.ee

1. JÄTA OMA TUTVUMISKUULUTUS TASUTA:
Helista **66 22 524** Kuula hoolega juhiseid. Ütle 40 sek jooksul selge häälega oma kuulutuse tekst. Ära lõpeta kõnet enne, kui oled ära kuulanud oma postkasti numbri ja salakoodi. NB! Kirjuta need üles. Soovitame Sinul enda jaoks kuulutuse tekst eelnevalt valmis kirjutada.

2. NII VASTAD LEHEST LEHEST LEITUD KUULUTUSELE:
Helista **900 2626**, peale sissejuhatust vali kood **022**. Kuula hoolega juhiseid. Sisesta kuulutuse number millele vastad ja siis ütle oma teade.

3. NII KUULED SULLE SAABUNUD VASTUSEID:
Helista **900 2626**, peale sissejuhatust vali kood **022**. Kuula juhiseid, sisesta oma kõneposti number ja salakood ning kuula Sulle jäetud teateid.

TÄHELEPANU! Meie nimbritele saab helistada tavatelefonilt ja kõikidelt mobiilidelt, tingimusel, et telefon on klahvidega ning toonvalimisega. Uued kuulutused ilmuvad ühel päeval päevapeavast kolmapäevani Eesti Päevalehes. 9002626 eritariif 0.63 EUR / min. Teenuse osutaja: Indata OÜ.

Naine meest

Viiekümnnendates sale sportlik mat. kindl. töökas vaba naine soovib tutvuda sobivas vanuses füüsiliselt aktiivse ausa mitesuitsetava härraga. **67598**

46/172 vaba kõrgema haridusega naine soovib leida sõpra-seltsilist ja sobivusel ka püsisuhet endaga toimetuleva intelligentse mehega. **67597**

68a haritud kultuurihuviline naine Tallinnast soovib tutvuda sobivas vanuses mehega. Olen huumorimeelne, tolerantne, oma kaaslasega arvestav. **67542**

Vaba naine Harjumaalt esitab üleskutse vaba karske naljasoonega ja kodusoojust hindavale mehele vanuses 70+ elu koos aktiivsemaks muuta. **67526**

55a. üksik töö käiv naine Pärnust soovib leida umbes 50a. täiesti vaba sõpra-partnerit, keda usaldada ja kellega võiks aegajalt kohtuda. **67608**

58a. naine soovib tutvuda 60–63a. ausa heasüdamliku karske mehega. Elan Kesk-Eestis oma maamajas. **67607**

45a. tavaline Tartu naine soovib leida head ja rõõmsameelset kaaslast. **67581**

64a. täidlasem Tallinna proua tutvub pikemat kasvu heasüdamliku ja tasakaaluka härraga, ka väljaspool Tallinna. **67565**

Maamees soovib tutvuda 58a. naisega. **67559**

57/167/87 üksik aktiivne naine soovib pikaajalist vaba suhet kuni 57a. vaba sõbraliku suuremate mõõmetega mehega Pärnust või maalt, kelle on aega sageli kohtuda ja keda huvitab ka sobivusel püsisuhe. **67558**

Iseendaga toime tulev heasüdamlik 82a. lesk-vanaema soovib tutvuda samaväärse seltsilisega, kes oleks abiks ka maakodu toimetustes. Alkohoolikutel palun mitte tülitada. **67553**

55+ täidlaselt sale lahutatud lesk-naine soovib leida sõpra, kellega üritustel ja tantsimas käia. Hea huumorimeel, rõõmsameelne. Elan Jõgeva maakonnas. **67552**

45a. blond ja rinnakas eestlanna soovib omada meessoost sõpra vanuses 50–70a. kes vajadusel aitaks vastastik-

kusel kokkuleppel. **67545**

38a. kena sale väiksemat kasvu sportlik naine, kel lapsi pole, välimuse järgi 30, tutvub kooselu eesmärgil noormehega 25–39a, ei sobi vana-mad ning lastega mehed. **67452**

70a. proua soovib tutvuda sobivas vanuses härrasmehega, kes tunneb puudust mõistvast kaaslasest. **67541**

53a. rõõmsameelne romantiline sportlik aktiivne tallinlanna vajab enda kõrval romantilist reisispikuga sportlikku kaaslast. **67539**

66/164 korralik naine soovib tutvuda 64–68a. mehega. Hea, kui sõidad autoga. **67538**

56a. Pärnu naine tutvub sobivas vanuses sümpaatse asjaliku ja hooliva mehega, aga mitte seiklejaga. **67533**

End väga üksikuna tundev kuid siiski positiivne pensionär lesknaine loodab leida hoolivat sõpra, kellega jagada rõõme ja muresid. **67532**

Niinimetatud kolmanda nooruse lõpus olev Tallinna härra, kandideeri! Olen eakaaslane, hea tervisega naine. Alkohoolilembus ei sobi. **67529**

69a. naine Võrumaalt soovib leida sõpra, kel on oma arvamus ja kes oskab midagi oma kätega teha. Juhiloa on endal olemas. **67527**

63a. tallinlanna soovib tutvuda huvitava ja muheda mehega, kellega oleks hea vestelda ja ühiseid tegevusi ette võtta. **67525**

58a. nooruslik lühemat kasvu Järva-maalt soovib tutvuda töökate käte ja maatööd armastava heasüdamliku mat. kind. 58–68a. vaba mehega. **67521**

Mees naist

53/176 kõrgharidusega, terviseke eluviisidega, mat. kindl. aus mees soovib tõsist suhet kuni 50a. normaalse naisega. Ei seikle. **67593**

47/182/95 Kesk-Eestis maal elav vaba mees, kes tahab lastele olla hea isa, tutvub lihtsa ja heasüdamliku naisega kooselu eesmärgil. **67576**

56/178/75 hooliv heasüdamlik lesk-mees soovib tutvuda mat. kindl. ausa naisega. Sobivusel kooselu. **67528**

Soovin tutvuda lühemat kasvu naisterahvaga vanuses 60–70a. Minu elukoht on Helsingis. **67610**

50+ mees soovib tutvuda samavanu-

Homme!

Päevalehe vahel erileht

Tere, kool!

●●● **Eesti Päevaleht**

2012

se naisega. **67596**

53a. mees, autojuht, pahedeta, soovib tutvuda kena neiuga. **67591**

Tallinnas elav 63a. vaba meesterahvas tutvub meelsasti Tallinnas elava igavust tundva vaba naisterahvaga, võib olla ka pensionär. **67590**

54/178/76 pealinnast, terviseke eluviisidega, täiesti vaba mees, ei seikle, soovib tutvuda täiesti vaba noorusliku naisega. **67587**

45a. vaba mees, mitesuitsetaja, alkoholi vaba, soovib tutvuda 35–40a. vaba naisega Lääne-Virumaalt. **67578**

Olen saare peal üksindust tundev mees. Kui sulle meeldib meri ja puhkus, helista mulle. **67574**

Nooruslik keskealine haritud mees linnalähedalt maalt soovib leida abikaasaks naist, kes soovib elada oma maakodus ja leiab tööalast rakendust maal. Vajalik autojuhtimis- oskus. Eluks kõik olemas. **67569**

Kõrgharidusega mat. kindl. mees soovib leida Tallinnast või lähikümbrusest samaväärset saledat naiselikku naist vanuses 60+. **67554**

Pikemat kasvu vaba neljakümneaastane mees soovib tutvuda eelnevatest suhetest vaba ausa ja korraliku Võrumaa tüdrukuga püsisuhte lootuses. Huumorimeel tuleb plussiks, seikleja, ära üritagi. **67551**

53/178/80 tumeda peaga ja terviseke eluviisidega täiskarsklane tasakaalukas huumorimeelne, ei seikle, soovib tõsiselt tutvuda endast natuke noorema vaba korraliku naiseliku naisega. **67549**

69a. mat. kindl. leskmees soovib leida tublit ja hakkajat naist enda kõrval. **67548**

Nooruslik soliidne mees soovib leida nooremat naist Tallinnast. **67540**

67a. leskmees soovib tutvuda sõbraliku ja hea inimesega Lõuna-Eestist. **67535**

42a. mees otsib salasuhet keskealise naisterahvaga. **67516**

49a. töökas ja armastusest lugu pidav noormees tutvub armsa kuni 40a. naisterahvaga püsisuhteks, kes üksi, ilma armastuseta. **67514**

Üksikuks jäänud puudega vanaisa ootab oma ellu kuni 82a. kaaslast, kes on hea ja hell südamega ja kellele meeldib kirikus käia. Võib olla puudega. Rikkus ei ole tähtis. **67506**

52/181/72 mees soovib leida meeldivat sõbrannat. **67501**

64a. mees tutvaks lühemat kasvu naisega. **67498**

53/180/75 sümpaatne mees Tallinnast otsib romantilist suhet. **67489**

Huumorimeelne sportlik pensionär 64/181 soovib tutvuda saledapoolse teotatulisega daamiga. Sobivuse korral kooselu. **67485**

Hei Sina nooruslik, kuni 50a proua Viru-, Järva- või Jõgevamaalt, Sinuga tutvaks 55a. vaba mees. **67483**

63a. kõrgharidusega mees soovib leida samaväärset elukaaslast vanuses 60–65a. **67481**

TELEVISION

ETV	KANAL 2	TV3
07.40 Väike maja preerias: Jääge mind mäletama II (Little House on the Prairie, USA 1975)	06.00 Punased roosid*, 308/400	06.15 Beyblade: metallvõitlejad 1, 7
08.25 Ajavaod: Letipea veresaun (ETV 2010)	06.45 Ookeanitüdrukute seiklused	06.40 Chuggington
08.55 Gilmore'i tüdrukud, 18/22: Päril Paul Anka (USA 2006)	07.10 Metsik hõbetakk	06.55 Chuggington
09.35 Oruvalitseja (Monarch of the Glen, Inglise 2003)*	07.35 Täitsa tavaline Andy	07.05 Beyblade: metallvõitlejad 1, 7*
10.25 Hercule Poirot: Hispaania kirstu saladus (Agatha Christie's Poirot, Inglise 1991)*	08.00 Suvereporster*	07.30 Simpsonid: Homeri vaenlane
11.20 Parim päev maitseelamusteks, 8/11 (Norra 2009)*	09.00 Ettevaatust inglisa*, 110/194	07.55 Kirglik süda, 92*
11.45 Londoni OM: Kergejõustik	10.00 Talisman*, 30/100	08.50 Selline on elu!
14.30 Radioheadi kontsert. In Rainbows (Suurbritannia 2008)*	11.00 Kodu ja võõrsil*, 5299	09.50 Elu keset linna, 25*
15.30 Väike maja preerias: Jääge mind mäletama II (Little House on the Prairie, USA 1975)*	11.30 Kalevipojad*: Kroonijuveleid	10.20 Vaprad jailusad, 62/76
16.15 Gilmore'i tüdrukud, 18/22: Päril Paul Anka (USA 2006)*	12.30 Eesti noikitseb	10.45 Top Shop
17.00 Aktuaalne kaamera	13.00 Knight Rider: Suur raud	11.10 Simpsonid: Homeri vaenlane*
17.05 Täär treenib triatloniks, 9/9 (ETV 2011)	14.00 Pärapõrgu perekond: Lihtsad jõulud	11.40 Öhtusöök viiele: parimad palad
17.40 Südameasi: Eikellegimaa (Heartbeat, Inglise 2002)	14.30 Südameetuke, 222/255	12.10 Seaduse nimel: Kohtuprotsess
18.30 Aktuaalne kaamera	15.30 Punased roosid, 309/400	13.05 Kaitsjad 1, 15: Nevada vs. Hunter*
18.45 Reisile minuga: Legendide saar, Küpros	16.30 Talisman, 31/100	14.00 Käitemaksukontor 4, 11: Kuidas taastada tundeid? *
19.10 Oruvalitseja (Monarch of the Glen, Inglise 2003)	17.30 Ettevaatust inglisa, 111/194	15.00 Vaprad jailusad, 62/77
20.05 Olümpiapäev Londonis	18.30 Kodu ja võõrsil, 5300	15.25 Selline on elu!
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm.	19.00 Pilvede all	16.25 Kirglik süda, 93
21.20 Londoni OM: Kergejõustik	20.00 Galileo	17.25 Selgelnälgijate tuleproov 5, 4*
23.45 Niimuudu om, 10/10: Parmu hobused*	21.00 Suvereporster	18.30 Elu keset linna, 26
00.05 Londoni OM: Korvpall Argentina – USA	22.00 Ameerika tippmodell 13. Tüdrukud tabab ootamatut uudis – kogu ülejäänud konkurss toimub Hawaiil. Lisaks lõbudele, mida imeline saar pakub, tuleb end aga üsna peajärjekordseks võistluseks ja fotosessiooniks sättida, seda enam, et fotograafiks on Tyra.	19.00 Seitsmesed suvesadamas
00.55 Vabaduse laul: Riho Sibul	22.55 Meedium: Räägi käega	19.30 Käitemaksukontor: Patsient
01.05 Londoni OM: Korvpall Argentina – USA	23.50 Vahelevõtja: Armunud tüli	20.30 Selgelnälgijate tuleproov 5, 5
02.00 Luuletus: Wimberg. Yks peldik seisab künkka pääl (ETV 2009)	00.45 Lõbulinnu salapäivik	21.30 CSI Miami: Palju õnne sünnipäevaks
02.07 ERR-i uudised	01.35 Mentalist: Otse teolt tabatud	22.30 KINO3 SUUR FILM: Raudmees (Iron Man, USA 2008). Fantaasia-märul. R: Jon Favreau. O: Robert Downey Jr., Terrence Howard, Gwyneth Paltrow, Jeff Bridges. Tuntuud koomiksi- ning joonisfilmikangelasele baseeruv film räägib miljardärist ettevõtjast Tony Starkist, kes toodab USA sõjavarale relvi.
	02.20 Chuck: Chuck Tom Sawyer vastu	00.55 CSI kriminalistid: Külmavereline
	03.05 Avameelselt... * Suhtepoolemised räägib avameelselt armastatud sarja, "Pilvede all" sarmikas ja võluv näitlejanna Inga Allik.	01.53 TV3play.ee uudised
	03.30 Suvereporster*	01.55 Eluaegne: Viis kvarti
	04.20 Armastus, beebid ja suur süda – Uued teed* (Liebe, Babys und ein großes Herz – Neue Wege, Saksamaa 2008)	02.40 Anarhia pojad 2, 6: Falx cerebri
		03.20 Seitsmesed suvesadamas
		03.45 Kalevinaised, 31
		04.15 Öhtusöök viiele
		05.00 Seitsmesed suvesadamas
		05.25 Selline on elu!*

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2

07.30 Lauurussell (ETV 2006) **08.15**
 Nukja sõbrad* **08.20** Le. Lumejänesed (ETV
 2006) **08.45** Eesti lood: 3,2,1 – Ilus hüpe
 (Eesti 2010) **09.10** Minu naine sai vanaemaks
 (Eesti 1976) **10.25** Iga lõke teeb valgemaks
 õo, Arne Oit (ETV 1998) **10.45** Londoni OM:
 Korvpall Venemaal – Austraalia **12.50** Sool-
 lane vahuvein (Eesti 1983) **13.10** Londoni
 OM: Korvpall Leedu – Tüneesia **15.00**
 Londoni OM: Kreeka-Rooma maadlus. Pur-
 jetamine **17.50** Minusule **18.00** Muumiorii
 loid **18.20** Kuulsad muinaslood **18.30** Väike
 Nicolas **18.40** Aisopose teater **18.55** Siilipoiss
 Alfredi salapäraseid seiklusi **19.05** Minu
 lemmikloom **19.20** AK (viipekeeles) **19.30**
 AK (vn) **19.45** Londoni OM: Kreeka-Rooma
 maadlus. Jalgratas, trekk **21.50** Londoni OM:
 Kreeka-Rooma maadlus. Korvpall Hispaania
 – Brasiilia **23.50** Eesti lood: 3,2,1 – Ilus hüpe
 (Eesti 2010)* **00.20** Rokiklassika: John Lennon.
 Plastic Ono Band (Inglise 2008) **01.19**
 ERR-i uudised

Kanal 11

06.10 Armastus võõra, 71 **06.55** Heart-

land* **07.45** Südametuke, 221 **08.40** Doktor
Oz* **09.35** Doktor Oz **10.30** Oprah* **11.25**
Superlapsehoidja* **12.20** Top Shop **12.35**
Miljonäri salamiisoon* **13.30** Miljonäri sala-
mission* **14.30** Tee õnnel, 341 **15.25** Tee
õnne, 342 **16.20** Heartland **17.15** Oprah
18.15 Doktor Oz **19.05** Kodutunne **20.00**
Superlapsehoidja **21.00** Igavesti sinu (Kiss of
the Vampire, USA 2009) **23.00** Linnalegendid
23.30 Armastus 21. sajandi: Kolmruuk **00.00**
Süüveteor **00.50** Kodutunne* **01.35** Fort
Boyard **02.20** Heartland*: Teine võimalus
03.05 Doktor Oz* **03.50** Doktor Oz* **04.35**
Fort Boyard* **05.20** Süüveteor*

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed
suvasdamas. Nädalalõpp **09.30** Elu kesetel
linna 1, **42*** **10.00** Teferefe 1, **2** **11.00** Arvava
kes? (Guess Who, USA 2005) **13.10** Top Shopp
13.30 Elu kesetel linna 1, **43** **14.00** Farscape
– kosmoses kaotis 3, **47** **15.00** Teferefe 1,
2* **16.00** Kuni surm meid lahutab **2**, **4** **16.30**
Eesti Rammumees **1**, **4*** **17.30** NCIS: Krimi-
nalistid **3**, **66** **18.30** Simpsonid **19**, **15*** **19.00**
Futurama **5**, **2** **19.30** Perepea **3**, **42** **19.55** Seene

pole lastesaade 1, 3 **20.30** Simpsonid 19, 16
21.00 KINOÕHTU: Häälataja (The Hitcher,
 USA 2007) **22.40** Paljalt naljaka **23.10** NCIS
 kriminalistid 6, 136 **00.05** Salatoimikud 4,
 96 **01.00** Hommikuraadio **04.30** See pole
 lastesaade 1, 3* **05.00** Elu keset linna 1, 43*
05.25 Seitsmesed suvesadamas **05.50** Uudis-
 temagasin

Kanal 12

06.30 Pöörased spordiklipid* **07.00** Suve-
reportaž* **07.30** Wrestling: SmackDown*,
5 **08.25** Tuvikesed* **08.50** Kogu tõde mee-
test*, 2 **09.15** Rannavalve* **10.05** Jututuba
12.55 Ahvide planeet* (Planet of the Apes,
USA 1968) **14.50** Rannavalve **15.40** MacGy-
ver* **16.35** Walker – Texase korralvur*
17.25 20 kõige šokeerivamat...*, 4...: ogorat
rooli taga **18.15** MacGyver **19.10** Walker –
Texase korralvur **20.00** Kahevõitlus **20.30**
Kaks kanget – Eestirekordid **21.00** Hiromant
22.00 Kriminaalne Venemaa: Tuline jälg, 1
22.30 Kriminaalne Venemaa: Tuline jälg, 2
23.00 Z-rühm, 9 **00.00** Tuvikesed: Arvuti
00.30 20 kõige šokeerivamat...*, 4...: hullu
tünga **01.20** Night Chat **05.00** Postimees.

HOROSKOOP

JÄÄR Päeva vibratsioonid sobivad kenasti igasuguse läbimurde üritamiseks, kus on vaja jõuliselt kõrvaldada mõni takistus. Jõud on ühendatud efektiivsusega.

SÖNN Päevas on keerulisi võnkeid ja võimalusi intriigideks. Kipud täna olema kuidagi liiga passiivne. Sa loodad, et keegi ajab sinu eest asjad korda.

KAKSIKUD Sinus on segunenud rahutus ja ärritus. Lisaks võivad sinu suhted ülemusega olla keerulised. Päev soosib poolikute ettevõtmiste lõpetamist.

VÄHK Eelarvamused paljude asjade suhtes ei lase sul käituda nii, nagu sa oma sisimas tahaksid. Oled ka liiga kriitiline ning ärritud täiesti tühiste asjade peale.

LÕVI Peaksid oma vaimu värsken-
damise eest hoolt kandma. Üks
võimalus selleks on hea raamat ja
sellest sündiv lugemiselamus. Või
naudi niisama mõtlemist.

NEITSi Planeetide paigutus
tekitab sinus unistava meeleolu.
Püüad leida endale tegevust, mis
aitaks sul unustada argimuresid.

KAALUD Käes on aeg, mil kehvasti ettevalmistatud asjad ja ettevõtmised lõplikult takerduvad. Tasemel projektid, ettevõtmised ja inimsuhted toovad vaid rõõmu.

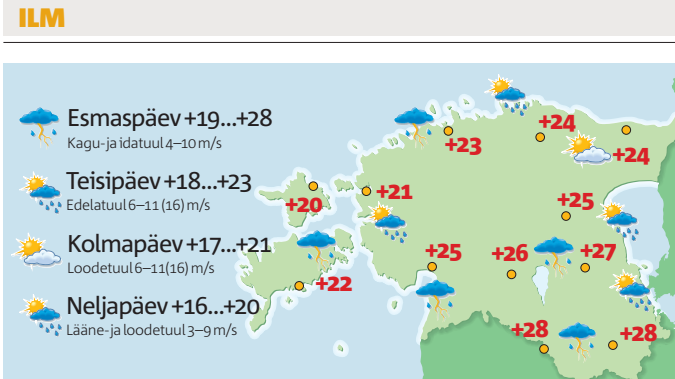
SKORPION Nägelused ja vaidlused mingi pisiasja üle on kerged tekkima. Teisest küljest annab seis sulle intellektuaalset energiat ja aitab probleeme lahendada.

AMBUR Suudad endas esile tuua selle, mille pärast inimestele meeldid. Sinus on mänglevat loovust, mis aitab luua suhteid ka nendega, kellega tavaliselt ei õnnestu.

KALJUKITS Sul võib olla tunne, justkui oleksid maa ja taeva vahel – ehk siis minevikumälestuste ja tulevikupüüdluste vahel. Samas võivad sinu suhted sõpradega olla ülemäära emotsionaalsed.

VEEVALAJA Kiire tempo tõttu võid kiirustades oma tegemistes midagi kahe silma vahele jätta. Ja see teeb sind närviliseks.

KALAD Sa lased end kas pehmeks rääkida ja kaotad oma mina või umbusaldad kedagi juba enne temaga kohtumist. Oled kinni iseenda kehtestatud reeglites.

RISTSÕNA

[illegible]

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDOODID

●● Kaks kohtunikku vaidlevad justiitsminister Kristen Michali juhtumi üle. Vaidlus muutub aina ägedamaks. Lõpuks lausub üks:

„Kuulge, kolleeg, miks me teiega
siin selle asja üle üldse vaidleme? See
ei puutugi ju veel meisse.”

„Arge nii oelge, kolleeg,” vastab teine. Michal ütles ju ise: „Kui vaidlus jõuab kohtusse, lahkun ametist.”

„Eesti keskmise kuupalgaga võib ära elada küll,” räägib üks sõber teisele. „Masked on ainult viimased 28 päeva.”

●● Vestleavad kaks sõbrannat:
„Kas su mees teenib hästi?”
„Nagu kõik.”

„Joo?”
 „Nagu kõik.”
 „Aga kuidas ta voodis on?”
 „Nagu kõik.”

●● Kohtuvad kaks sõbrannat:
„Kuule, sa tahtsid tööle asuda,
kas õnnestus?”

„Onnestus. Ma tootan nüüd Tallinna linnavalitsuses.”

„Olete teie ikka perekond! Ema on sul piletikontrolör, isa politseinik – teid vihkas ju niigi terve maja!”

● Kirikuopetaja kirikus noor-
paarile:
„Kuulutan teid meheks ja
naiseks! Võite sellest Twitteris
kirjutada.”

SUDOKU Pappocom

Lahendused ja vihjed:
www.sudoku.com

			8			7	1	
		1	2					6
5						2		
	7			6		9		
	4		3		9		7	
		2		8			6	
		7						5
6					1	8		
	9	4			8			

SUDOKU reeglid

● Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda vaid ühel korral.

8	6	4	3	5	2	7	9	1
7	5	2	4	1	9	6	3	8
9	3	1	6	8	7	2	5	4
4	7	9	8	2	5	1	6	3
6	1	8	7	3	4	5	2	9
5	2	3	1	9	6	8	4	7
2	4	7	9	6	1	3	8	5
3	9	6	5	7	8	4	1	2
1	8	5	2	4	3	9	7	6

Sudoku EPL-i veebiväljaandes
Mängi: www.epl.ee/sudoku

Loodus

Kristel Vilbaste
loodusenaine@hotmail.ee

LÜHIDALT

Trahh-kõmmmm! Tuba on täis lõputut kõue-kõminat. Vaatan selles öises möllus aknast välja. Järgmise kõmaka valguses näen mööda muru siia-sinna sibamas sellesuvist siilikest. Suure hirmuga. Ninaots ja silmad äikest hiilgamas.

TSITAAT

Kes enne lauritsapäeva õunu sööb, sellele kasvavad paised.

SOOVITUS

Lauritsapäeval, 10. augustil tasub ette võtta püha kõik Kuusalu kiriku juurde, sest laurits on selle kiriku pühak. Seda käiku ei pea põlgama ka need, kes ristiusuga seotud pole. Kuusalus oli püha hiis juba enne kiriku ehitamist. Leidub ülestähendusi, kus kirjeldatakse, et maa-rahvas toonud kiriku juurde vahakujukesi ja tantsinud kirikuaias alasti. See on hea paik mõistmaks, et kõik usukombed on tegelikult ühtse päritoluga.

NÄDALA NELI ILMAMÄRKI

kuldvitsa õievihm,
rändav rähn,
ubin murul
ja kou-kou-kou.

EESTI ALLIKAD

Prandi allikas

Järva maakonnas, Prandi külas, otse pargi kõrval asuvad Prandi allikajärv ja Prandi suurallikas, mille üle külarahvas nii uhke on, et on allika kohta isegi valsi loonud. Järv on sadakond meetrit lai ja meetrijagu sügav. Selle nõgu on laugete nõlvadega ja paese allikarikka põhjaga, millel on õhuke mudakiht. Osa Järve kaldaid on soostunud. Siit saab alguse veerikas Prandi jõgi.

Suurallikas on 40-meetrise läbimõõduga ja 1,5 m sügavune paese põhjaga järvik, kus esineb mitu tõusu-allikalehtrit. Allikate vooluhulk on aasta läbi võrdlemisi püsiv, umbes 100 l/s. Prandi allikat nimetatakse ka silmaallikaks, mille vesi ravivat silmahaigusi. Allikast on leitud hõbemünite, mis tähendab, et see on olnud vanarahva seas suures aus.

Fotod: Arne Ader

Augusti esimene nädal: kuldsed viljapõllud

Põuakuumus ja kõuekõmin panevad ka suuremad loomad hirmuga ringi sebima. Hiigelkarvased ja suuresarvilised Soti mägiveised põgenevad mu venna karjast sellise rutuga, et aiapostipuru on taga. Ringirastast tiirelnud lambakari paneb jook-suga järele.

Äike ei lase rahulikult paigal püsida ka mu tütre kassil, kes lööb inimestele paaniliselt küüned kätte ja näub haledalt. Ainsad, kes selles põrgulärmis magada suudavad, on pruuniks põlenud ja päevategemistest surmväsinud lapsed, kelle käed on suviste suurürituste käepaeltest valgetriibulised.

Täiskasvanud on küll tavapära-remonttöödest väsinud, kuid jooksevad siiski hirmuga õue aiatoole kokku korjama. „Lendavate asjade” suvi on ettevaatlikuks teinud.

Ruttu, ruttu lõunasse!

Aga öös on teisigi asju. Kui äikesekõmin lõppeb ja vihm asagar pilve püsima jääb, hakkavad ritsikad kohe uuesti siristama. Usinad siristajad istuvad kõrgel puude otsas ja hõõruvad rõõmuga omi pikki tagajalgu. Kastemärjas murus vupsavad rõõmuga ringi konnavolaskid. Mõni neist nii suurte hüpetega, et olümpiamängudest tingituna tekib huvi nende hüpete pikkust mõõta.

Suur suru tiirutab hetke akna valguslaigu ümber ja läheb seejärel sihikindlalt kuslapuu poole, küllap loo-

-1- Päevapaabusilm kuldvitsal -2- Roolinnud peavad roostikes lehetäidele jahti ja koguvad rännuenergiat. -3- Tänavu suvel jäävad mutid toonekurgedele tavapärasest sagedamini silma.

dab väikest magusat mesinest napu saada.

Just selline ongi südasuvine pilt kõuepilve alusest Eestimaast. Tean, seal sünkmuta pilve taga naeratab täiskuu oma eelviimast sellesuvist naeratust. Vaid korra saab ta veel punnispõiselt augusti viimasel päeval meie peale paista. Saabuva sügise ärevus on maad võtnud ka linnuriigis. Ei ühtki kagu enam kukkumas.

Ja ka laululindude rõõmsad laulud on vaibunud. Hommikusse kostab vaid majaharjale joondunud kuldnokaparve üllärmakat seletamist, harakate kädinat ja mõõdatuhiseva helikopteri lärmi.

Isegi muruniitjad on võtnud pühapäevahommikuse hingetõmbepausi. Rännuteele on asunud rähnid ja roolinnud. Rähnid tulevad üle Hanko ja Osmussaare ja kihutavad

Sügise ärevus on saanud ka linnuriiki. Lindude rõõmsad laulud on vaibunud.

pikki rannikut aina lõunasse. Roolinnud liiguvad vaikselt lehetäisid krõbistades pikki rannaroogu lõunamaa poole. Sattusin hommikusel rattasõidul ka juba ühe silmanähtavalt rändemeleolus rasva-

tihaste pundi peale. Sookured on nihkunud esimestele kombainitud viljapõldudele. Kõik valge-toonekured pole veel tuult tiibadesse saanud. Pardid lendavad ringi suuremates parvedes, küllap on neilgi rändepaan. Luigepojad on suureks saanud.

Valasime koos tütre Aotähega pisara Värskas rannas, kus üks „inetu pardipoeg” oli rannapaju all hinge heitnud. Aga püüdsin talle seletada, et kõigist ei saagi imeilusaid valgeid luiki.

Kukeseente korvitäied

Kõige suurem muutus on üleöö toimunud taimeriigis. Ilmselge suvelõpu märk on minu jaoks see, kui kuldvits ja soolika-rohi õitsema hakkavad. Üsna samakarva kuldsed on juba ka kõik viljapõllud. Kombainivägi sööb nii rukist kui ka nisu ja rapski läheb juba raudmasinate hammaste vahele. Hundinuiade nuiad on süsimustad.

Esimesed valged klaarid on tormituulte järel murule pot-satanud. Ploome on sel aastal suhteliselt palju, hiljemalt paari nädala pärast peaks neid juba küllaga olema.

Vahtraninad on juba punakad, pihlakamarjad ja -lehed õrnuuget.

Metsa all on esimesed pilvikud ja puravikud, murus murumunad ja kukeseeni on tänavu nii palju, et neid saab metsast lausa suurte korvidega tuua. ●

LEHT + DVD

ISSN 1406-0779

●●● Eesti Päevaleht

© Kõik Eesti Päevalehes avaldatud artiklid, fotod ja illustratsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed, mille kasutuse reeglid on sätestatud autoriõiguse seaduses. Rõhutame, et nende reprodutseerimine ja levitamine ilma AS-i Eesti Ajalehed kirjaliku nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastoid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. / Kaastoid ei tagastata ega retsenseerita. / Kaebuste korral ajalehele sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee, või tel 646 3363

Peatoimetaja: Urmo Soonvald, 680 4400

Toimetus: Narva mnt 13, 10151 Tallinn, 680 4400, faks 680 4401, e-post mail@epl.ee **Eesti uudised** 680 4400, **kohalikud uudised** 322 3487, **välisuudised** 680 4455, **Ärileht** 680 4400, **arvamus** 680 4450, **kultuur** 680 4470, **sport** 680 4490. **Tellimine** 680 4444, **tellimine välismaale** KE Ajakirjanduse OÜ 641 1753, **reklaam** 680 4500. **EPL Online** www.epl.ee Väljaandja: AS Eesti Ajalehed, rg-kood 10004521

LEHT

ISSN 1406-0869